Sayısı 3 Kuruş

CUMARTESİ 31 MAYIS 1941
YIL: 24 * SAYI: 8398
İdare evi: Ankara C. Vakıt Yurdu
Telefon: İdare: 24370 Yazı: 21413
Telg. İstanbul Vakıt
Posta Kutusu: 46

VAKIT

RENKLİ HARİTAMIZ

Bugün son sayfamızda Akdeniz Havzasının mufassal ve beş renkli haritasını veriyoruz.

Orduya selâm

Silâhı, pekgözlülüğü, askerî dehâsı, kumandanı, tecrübe zenginliği ile en mükemmel ordu bizim ordumuzdur

Yazan: **Hakkı Süha Gezgin**

Büyük Millet Meclisi, Milli Müdafaa bütçesini alkışlarla kabul ettikten sonra, vatanın kilit taşı, istiklâlimizin aşılmaz hisarı, bayrağımızın devrilmez gönderi orduya sevgi ve saygılarını, bildirdi.

Ordu, şerefli tarihlere sahip her memlekette milletin göz bebeğidir. Yakın zamanlara kadar bir çok ülkelerde askerlik, bir üniforma nümayişi, bir tören vasıtası idi. "Kur'a" oralarda, ancak tehlikeli mesafeleri çiğnedikten sonra kabul edildi.

Vatan denilen sevgilinin, insandan kan ve can istediği bu yurtlarda henüz yeni anlaşılmaktadır. Onlar vatan borcunu, sade "vergi„ den ibaret sanıyorlar, toprak hakkını yalnız üczdanlarile ödeyorlardı.

Yer yüzünde yine öyle milletler vardır, ki ordu olarak doğmuşlar, ordu olarak, etrafa taşmışlar, ordu olarak bayrakları altında iklimler barındırmışlardır.

Türkler, işte bunlardandır. Tarihimizin hangi sahifesini açsak, orada gâh bir mızrak ormanının, gâh bir ok bulutunun, gâh barut dumanlarının çerçevesini görürüz. Millet, kendinden kopan, bağrından çıkan bu muhteşem çerçeve içindedir.

Bir zamanlar, yalnız koç yiğitlerin devşirildiği, zorlu talimlere, zahmetli yorgunluklara orta çaplıların alınmadığı olmuştu. Fakat sonraları, bu şeref hiç birimizden esirgenmedi. Çünkü dışı en zayıf Türkün, içinde bir kuvvet ve cesaret hazinesi sakladığı görülmüştü.

Bugün, yeryüzünün kan sızan delik deşik gövdesi üstünde, sağlam parça olarak sadece biz varız. Henüz savaş ateşine atılmamış olanlardan kimi "kur'a„ yı yeni benimsiyor, kimi de hâlâ buna karar veremiyor.

Silâhı, pekgözlülüğü, askerî dehâsı, kumandanı, tecrübe zenginliği ile dünyanın hiç şüphesiz en mükemmel ordusu, bizim ordumuzdur.

Bu askerî dehâyı, biz, tehlikelerin darlıklarını ve çok kere de yokluklarını elinden fethettik. Baş kaları olsaydı, kendilerini kuşatan zorluklar karşısında, ellerinden silâhı atarlar:

— İnsan kuvveti, bundan ötesine yetmez!

Derlerdi.

Bizim ordu, bir yandan düşmanın üstün kalabalığı, bol silâhı, ölçülmez teknik mükemmeliyeti, bir yandan da kendi yoksulluğu ile boğuşa boğuşa yükseldi. Sınırları zelzeleye veren o keskinliği, işte böyle "örs" le "çekiç„ arasında kalışındandır.

O, hiç bir zaman:

— İnsan kuvveti bundan ötesine yetmez!

Demedi. Nerede çarpıştı ise, oradan harp ilâhlarının geçtiğini gösteren izler bıraktı. Bu izlerin kimi uçurum, kimi şahikadır. Çöktüğü vakit, toprak da onunla beraber çöktü, çıktığı zaman, toprak da dağlaştı.

Böyle orduya doğru yürüyen tehlikeler, can kaygısına düşseler yeridir. Cihanın dört köşesi ona alkış tutarken, biz, selâm durmuşuz çok mu?

Alman resmî tebliğine göre

Girit harbi bitmiş gibidir

İngilizlere göre

Harp şiddetle devam ediyor

Yunan orduları kumandanı Hirayon

Teslim olmayı teklif etmiş

Londra, 30 (A.A.) — Londrada salâhiyetli kaynaktan öğrenildiğine göre Giritteki vaziyette salah yoktur. ada ile muharebe güçlükle yapılmaktadır ve Londraya muharebeler hakkında dahi haber gelmemiştir. Buna

(Devamı Sa. 4 sü. 3 de)

İçki mücadelesi hakkında Mecliste hararetli müzakereler oldu

Dün kabul edilen bütçeler:

İnhisarlar, Devlet Demiryolları, Devlet Havayolları, Orman Müdürlüğü, Sıhhat Umum Müdürlüğü, Posta Telgraf ve Telefon, Beden Terbiyesi Genel direktörlüğü kanun lâyihası

Ali Rana Tarhan

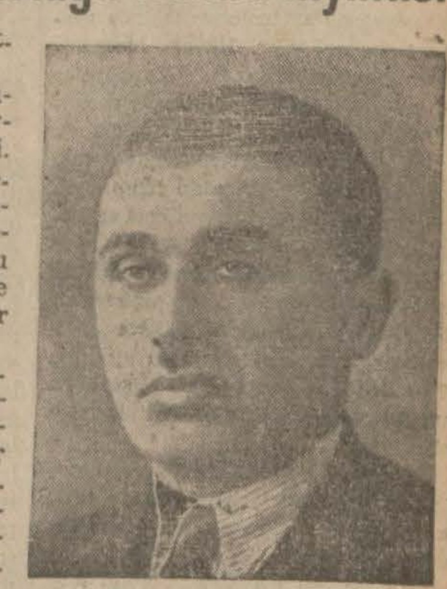

Rafet Karadeniz

Ankara, 30 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canıtezin başkanlığında toplanarak muhtelif devlet dairelerine ait mülhak bütçeleri müzakere etmiştir.

Bugün içtimada ilk olarak üzerinde görüşülen bütçe, inhisarlar umum müdürlüğü bütçesi idi. Bu münasebetle söz alan hatipler, yüksek dereceli alkollü içkilerle içki istihlâkinin önüne geçilmesi için alınmasını lüzumlu gördükleri tedbirler üzerinde durmuşlar ve temenniler izhar eylemişlerdir.

Mehmet Sanlı (Burdur) memleketimizdeki yıllık anason istihsalâtı hakkında malûmat vererek zahmetli ve masraflı bir mahsul olan anasonun esasen yarısına müşteri olan inhisar idaresinin, bu mahsulüzümüzü himaye etmesi ve kendi ihtiyacından fazlasını da yine kendi vasıtasiyle dış piyasalara sevketmek suretiyle müstahsili tufeylî mütevassıtlardan kurtararak müstefid eylemesi temennisinde bulunmuştur.

Ziya Gevher Etili (Çanakkale) dünyanın hiç bir yerinde şarap üç, dört dereceden fazla değilken bizde 12 derece olduğunu,

(Devamı Sa. 4 sü. 1 de)

7000 İngiliz tayyarecisi

Amerikada açılacak kurslarda yetiştirilecek

Her beş haftada bir 550 kişilik gruplar talime başlıyacak

Vaşington, 30 (A. A.) — Harbiye nazırı Stimson Amerikada yetiştirilecek 7000 İngiliz tayyarecisinin 7 haziranda kurslara başlıyacaklarını bildirmiştir. Birinci grup 550 kişidir. Her beş haftada bir yeni gruplar talime başlıyacaklardır. Stimson bu programın ilerde genişletilebileceğini gazetecilere söylemiştir.

Boksör Smeling Giritte ölmüş

(Yazısı 2 ncide)

Irak mukavemeti kırıldı

İngiliz orduları muhtelif koldan Bağdada ilerliyor

Raşit Ali İrana kaçtı

Bağdat, 30 (A.A.) — Ofi ajansı bildiriyor:

İngiliz kuvvetleri Bağdada 20 kilometre mesafede bulunuyorlar. Başvekil Raşid Ali ile genç kral şimal istikametine hareket etmişlerdir.

İktısat nazırı, geniş salâhiyetlerle Bağdat askerî valiliğine tayin edilmiştir.

Maarif nazırı hadiseler dolayısiyle bütün mekteplerin kapatılmasını emretmiştir.

Londra, 30 (A.A.) — Röyter: Londra resmî mahfillerinden öğrenildiğine göre, Raşid Ali Iraktan kaçmıştır.

(Devamı Sa. 4 sü. 2 de)

Yeni vergiler yarından itibaren meriyete giriyor

Ankara, 30 (Vakıt) — Fevkalâde ahval dolayısiyle bir miktar vergilere zam yapılması hakkındaki kanun lâyihası yarın (bugün) resmî gazetede neşrolunacaktır. Yeni lâyiha bir haziran pazar gününden itibaren meriyete girmiş bulunacaktır.

Maarif Vekilliğinin yeni bir kararı

Bütünleme imtihanında kalanlar için ihtiyarî talebe kursları açılıyor

Ankara, 30 (A.A.) — Maarif Vekilliğinden tebliğ olunmuştur:

Lise ve orta okul talebesinden bütünlemeye kalmış olanları yetiştirmek için 18 temmuzda başlamak ve 24 ağustosta bitmek üzere her lise ve orta okulda "ihtiyarî talebe kursları" açılacaktır. Bu kurslarda öğretmenlerimiz ders verecektir.

Lise ve orta okullarda bütünlemeye kalan talebenin, talebe olduklarını gösterir bir vesika ile bulundukları şehirlerdeki lise ve orta okullara müracaat ederek şimdiden kurslara kaydolunmaları lâzımdır.

Hindistana istiklâl veriliyor

Londra, 30 (A.A.) — Hindistan parlâmento müsteşarı Dük Devonshirede aynı zamanda reisi bulunduğu Leedo üniversitesinde dün bir nutuk söyliyerek demiştir ki:

"İngiliz hükûmetinin tam müsaadesiyle Hindistanın Londra hükûmeti tarafından değil fakat bizzat Hindistan tarafından, Hindistan için ve Hindistanda idare edilmesi tasavvuru vardır.

Hindistanda daha sıkı bir işbirliği tahakkuk ettirmek için sarfedilen gayretler yavaşlatılacaktır. Siyasî ayrılıklara rağmen bugün büyük Hindistan imparatorluğu İngilterenin harp gayretlerine yardım etmektedir.„

Paris radyosu söylüyor

Fransız müstemlekelerinde galeyan başladı

Londra, 30 (A.A.) — Müstemlekât müsteşarı Amiral Platon, Alman kontrolü altında bulunan Paris radyosunda irad ettiği nutukta Fransız müstemlekelerinde bir galeyan görülmekte olduğunu kabul etmiştir. Amiralin bu galeyanın dar görüşle yanlış hükümlerden doğduğunu ve düşman propagandasının yaptığı iktısadî şantaj dolayısiyle artmış bulunduğunu söylemiştir.

Müsteşar bu memnuniyetsizliği izale edecek ciddî tedbirler alındığını ve bunların arzu edilen tesiri göstermekte olduğunu ilâve etmiştir.

9 tane çöp fırını daha yapılıyor

Ali ustanın faaliyeti takdir edildi

Çorbacı Ali Usta

Kabiliyetli vatandaşlarımızdan Çorbacı Ali ustanın yaptığı çöp yakma tecrübe fırını, heyet huzurunda 200 araba çöp yaktıktan sonra belediyece takdir edilmiş, yeniden 9 fırın yapılmasına karar verilmiştir.

Bu fırınlardan 3 tanesi Edirnekapı ahırları arkasında, 3 tanesi Üsküdarda Umraniye köyünde, 3 tanesi de Şişlide Hürriyeti ebediye tepesi civarında yapılacak ve haziranda işe başlanacaktır.

Belediye fen heyeti plânları yapmış ve Çorbacı Ali ustaya teslim etmiştir.

Aynı usta, Altıncı daireden Pangaltıya inen yol üzerinde bir de hamursuz fırını inşa etmektedir.

Diğer taraftan yeni malî sene içinde şehir çöplerinin ne şekilde halledileceği ve nerelere döküleceğini tesbit etmek üzere belediye reis muavini Lûtfi Aksoyun başkanlığı altında bir heyet tetkikler yapmıştır.

Müteahhidin mukavelesi bugünlerde bitecektir. Bundan sonra çöpler denize dökülmiyerek yeni şekilde vücude getirilecek çöp fırınlarında yakılacaktır. Çöp fırınlarının inşası için koordinasyon heyetinden müsaade istenmiştir.

28 vapur

Amerikadan İngiltereye malzeme getirirken

batırıldı

Vaşington, 30 (A.A.) — Kongre âzasının itimada şayan menbalardan aldıkları raporlara göre harbin başlangıcındanberi Amerikan limanlarında harp malzemesi yükliyen vapurlardan yalnız 28 i İngiltereye giderken yolda batırılmıştır.

Bu listede, Kanadadan Amerikan malzemesi yükliyerek yola çıkan vapurların dahil bulunmadığı tasrih edilmektedir.

Girid Kumandanı öldü mü ?

Almanyadan verilen bir habere göre İngilizlerin Girit adasındaki kumandanı tayyare ile kaçmış, Mısırda inerken tayyaresi düşüp ölmüştür.

— Radyo Gazetesi —

Vişi'nin İngiltereyi protestosu

Londra, Fransanın sebebiyet verdiğini bildiriyor

Londra, 30 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetlerinin Sfax limanını bombardımanından dolayı Fransanın İngiltereye verdiği protesto notası bu gece henüz Londraya gelmemişti. Fakat İngiliz efkârı umumiyesinin topal bir hakikati kabul etmiyeceği tahmin edilmektedir.

İngiliz hava kuvvetleri tarafından neşredilen tebliğde İngilizler tarafından çarşanba günü atılan bombaların hedefe isabeti üzerine Sfax'da bir vapurun battığı tasrih edilmiştir.

Fakat Rabelais ismindeki Fransız vapuruna isabet vaki olduğuna dair olarak Vişi tarafından ileri sürülen iddia hakkında ademi malûmat beyan edilmektedir. Londrada işaret edildiğine göre hava akını esnasında bir İtalyan vapuru Sfax limanında sığınmış bulunuyordu. Şayet Rabelais'ye isabet vaki olmuşsa bu hatanın mesuliyeti Fransanın bitaraflık hakkı iddia edemiyeceği hakkında İngiliz ihtarına rağmen Tunus sularında ve limanlarında düşman vapurlarının faaliyetine müsaade eden Fransız makamlarına aittir.

Sabık kral Kayser öldü

Nevyork, 30 (A.A.) — Berlinden Nevyork Taymis'e gelen bir telgrafa göre sabık Kayser, bağırsaklarından hasta olduğu gibi ayrıca ağır bir nezleye de yakalanmıştır. Sabık imparatorun kendisini hayli zayıflatmış bulunan bu hastalıktan kurtulabileceği hususunda yakınları endişe izhar etmektedirler.

* * *

Berlin, 30 (A.A.) — Sabık kayzer Vilhelm, Dorn'da gripten vefat etmiştir.

Bulgar Kralı Slovakyada

Presburg, 30 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Kral Boris'in babası eski Bulgar kralı Ferdinand bugün Slovakyadaki malikânesinde isim gününü kutlamaktadır. Bu vesile ile Kral Boris maiyetiyle birlikte Slovakyaya gelmiştir.

Kuponlarımız

ŞAHİN REİS Romanının son üç forması için neşrettiğimiz kuponlar 75 inci numara ile sonra ermiştir. Formalar, birkaç güne kadar hazırlanmış olacak ve tevzi günü ayrıca ilân edilecektir.

VAKIT, bütün okuyucuları için bir sürpriz olacak yeni bir seri hazırlamaktadır. Birkaç güne kadar vereceğimiz tafsilâtı bekleyiniz..

Fransa

Almanya ile yaptığı müzakereleri neticelendiremedi

—o—

işbirliği

Henüz katî vaziyet almış değildir

Vişi, 30 (A.A.) — Ofi ajansı bildiriyor:

Amiral Darlan Pariste hem başvekil muavini hem de hariciye nazırı sıfatlarile iki türlü faaliyette bulunmuş ve işgal altındaki bulunan mıntakadaki bazı nazırlarla ezcümle harbiye nazırı general Hutziger ve millî iktisat nazırı Buthilijer ile görüşmüştür.

Halen bahis mevzuu olan başlıca meselelerden biri yevmiye meselesidir. Paris basını 15 gündenberi, az olan yevmiyelerin arttırılması lehinde neşriyat yapmaktadır. Hayat hissedilir derecede pahalılaşmıştı. Yevmiyeler lehinde bazı tadilât yapılacağı zannedilmektedir. Fakat fiyatları kabil olduğu kadar şimdiki hadlerinde tutmak için hükûmetin takip ettiği siyaset değişmemiştir. Yalnız çok az ücretler yükseltilecektir.

Abluka dolayısile Fransa gittikçe mahdut bir iktisadî hayat geçirmektedir. Otarsiyi Fransaya hâdiseler yüklemiştir. İktisadî tecerrüdün hiç değilse dahili fiyatları dünya fiyatlarının dışında tutmak gibi bir faydası olmalıdır.

Bundan böyle prensipi vazedilmiş bulunan Avrupa işbirliği ruhuna tevfikan Fransız - Alman temaslarına devam edilmektedir.

Berlin, 30 (A.A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildirilmiştir:

Alman gazeteleri tarafından sorulan suallere cevap olarak hariciye nezaretinden bildirildiğine göre şimdi Pariste bulunan Fransız hükûmeti erkânı burada muvakkat bir müddet için bulunuyorlar. Kabinenin Parise naklî halen bahis mevzuu olmamaktadır.

Fransız - Alman müzakerelerine gelince, ancak bu müzakereler bittiktensonradır ki bu hususta katî vaziyet almak mümkün olacaktır.

Konuşmaların devam ettiği sırada Almanlar, Fransız beyanatına bir şey ilâve etmenin mevsimsiz olacağı mütalâasında bulunuyorlar.

—»o«—

HARP başlangıcındanberi

Alman ve italyan gemi zayiatı

Londra, 30 (A.A.) — Harbin başlangıcından beri mihvere ait 3 milyon tonilâto hacminde 600 vapur müsadere edilmiş, batırılmış veya mürettebatı tarafından batırılmıştır. Mayısın ortasına kadar yapılan istatistiklere göre, 174.000 tonilâtoluk 6[illegible] Alman vapuru yakalanmış veya müsadere edilmiş, 1.499.000 tonilâtoluk 280 Alman vapuru da batırılmış veya mürettebatı tarafından imha edilmiştir.

İtalyan vapur zayiatı şudur: 183.000 tonilâtoluk 45 vapur yakalanmış veya müsadere edilmiş, 899.000 tonilâtoluk 176 vapur batırılmış veya mürettebatı tarafından imha edilmiştir. Bunlardan başka Almanlar hesabına işliyen diğer memleketlere ait 67.000 tonilâtoluk 38 vapura da el konulmuştur.

Mihver vapurlarının batırılmasına devam edilmesi, ham madde mevcudu olmaması yüzünden Almanların İngiliz ablukasını yarmak teşebbüsünde bulunduklarını göstermektedir.

VECİZELER

* Vakitli hali olan dahi uzun müddet oturan hayırlı misafirlerden bile usanır, İngilizlerle Almanlar her gece çok rahatsızlık veren hava misafirlerinden nasıl usanmıyorlar. Artık berabere kaldık diyerek barışsalar insaniyete muhalif mi olur

* Ölüm için kimsede meyil ve incizab olmasa büyük adamlarda dahi intihar vukubulmaz; şahsî veya millî namusu müdafaa için ölüme koşulmazdı; ölümden ziyade küçük düşmekten korkulmazdı.

* Korney'in üç kişiye karşı ne yapsın diye sorana (can versin) cevabı meşhuru bile Türklerce muteber sayılmaz. Düşmanın sayısı gözetilmeden Namık Kemâlin (Kavgada şahadetle bütün gâm alırız biz * Türk uşağıyız can veririz, nam alırız biz) beyti muteberdir. Kemâlin zamanında dahi müdafaa halinde idik; şimdi de aslâ mütecaviz değiliz.

Bismark Zırhlısını takibinden dönen

İngiliz filosu Cebelüttarıkta demirledi

La Linea, 30 (A. A.) — Renovn zırhlısı, Şefild kruvazörü, Ark Royan tayyare gemisi, bir torpito muhribi, dört torpito, dört denizaltıdan mürekkep bir filo, Cebelüttarığa muvasalat eylemiştir. Bu filonun Bismarkın takibine iştirak eylediği malûmdur.

—»o«—

Kahiredeki Japon sefarethanesi mühim müşkülât karşısında kaldı

Tokyo, 30 (A. A.) — Stefani aajnsından:

Alınan bazı haberlerde Japonya'nın Kahire sefaretinin vazifesine devam edecek bir halde bulunmadığı bildirilmekte idi. Bu hususta hariciye nezareti namına söz söylemeğe salâhiyettar bir zat matbuata beyantta bulunarak Kahiredeki Japon sefarethanesinin bilfiil ciddî müşkilât karşısında kaldığını çükün sefaretin şifreli telgraflara diplomatik kuryeler göndermesinin menedildiğini söylemiştir. Bununla beraber Japon hükûmeti muhaberatı kesildiği takdirde icabeden tedbirleri almak hakkını muhafaza etmek şartiyle Kahire sefaretiyle teması muhafaza etmektedir.

—»o«—

Almanyada

Yüzlerce dükkân kapatıldı

—o—

HES

Hâlâ konuşulan bir mevzu

Zürih, 30 (A.A.) — Neoe Zürher Zeitung'un Berlin muhabiri diyor ki:

Almanların en çok korktukları şey harbin uzamasıdır. Hess işi hâlâ sık sık konuşulan bir mevzudur.

Resmî izahata rağmen bu hadise bir çok kimselerin maneviyatını sarsmıştır. Harp istihsalâtı külliyetli işçiye lüzum göstermektedir. Tütün, bira ve et satışlarında cezrî bir bir çok yeni tahdidat konulmuştur.

Harp sanayiinde çalışacak işçilerin Noksanı yüzünden bazı endüstrilerde çalışan işçileri harp sanayiinde kullanmak üzere âzamî gayretler sarfedilmektedir.

Yülzerce mağaza kapatılmıştır. Kitaplar ancak hususî bir müsaade ile neşredilebilmektedir.

Harptensonra

İngiltere nasıl hareket edecek

—o—

Hitlerle

Sulh yapılmıyacak, fakat Alman milleti de esaret altına alınmıyacak

Londra, 30 (A.A.) — Dün hariciye nazırı Eden, Mansion House'da nutuk söylerken avam kamarasında İngilterenin harp sonrası hedeflerini bildirmesi meselesini müzakere etmiştir. Bu meselenin müzakeresi geçen paskalyadan evvel mevzuubahs olmuş fakat tehir edilmişti.

Söz alan başlıca hatip Liberal Mander olmuştur. Bu mebus harp sonrası için bir imar plânının da müllifidir.

Mander, Büyük Britanya imparatorluğunun dünyayı daha iyi tevhit etmek üzere bir köprü olarak kullanılması imkânı hakkında Lord Halifaks'ın noktai nazarını ele alarak demiştir ki:

'Alman milletini şuna ikna etmeliyiz ki, o bizi esaret altına almak istiyor, fakat biz onu esaret altına koymayacağız. Hitler'le sulh yapmaktan daima imtina edeceğiz. Çünkü sözlerine itimat edilemiyecek devlet adamlariyle görüşmek faydasızdır..,

İşte bu iki fikir avam kamarasının dünkü müzakerelerine esas olmuştur.

Hariciye müsteşarı Butler müzakerelerin sonunda hükümet namına Eden'in beyanatı üzerine meclisi nazarı dikkatini celbetmiş ve demiştir ki :

"İngilterenin gerek dahilde gerek dünyanın her tarafında daha büyük bir içtimaî emniyet için, Avrupanın ötedenberi uğrunda savaşdığı ve İngilterenin yardımı ile tekrar kavuşacağı hürriyet için harbetmediği intibaını vermek en büyük hata olur..,

—»o«—

Romanya Kralını

Havanaya götüren vapurun macerası

Nevyork, 30 (A.A.) — Nevyork Sun gazetesinin United States Luis idaresinden öğrendiğine göre Antilles denizinde sefer etmekte olan 27,000 tonilâtoluk Amerika vapuru son süra'tle Nev Port Nevs'e gitmek üzere emir almıştır. Bu vapurun Amerika deniz komisyonu tarafından Amerikan bahriyesi için satın alındığı malûmdur.

Eski Romanya Kralı Karol ile Madam Lupesko, Vierge adalarından Havanaya gitmekte olan bu vapurda bulunuyorlar. Vapur, yolcularını Havanaya çıkardıktan sonra derhal Nev Port Nevs'e hareket edecektir.

Siper Sığınak nasıl yapılır?

— Radyo Gazetesinden —

Beton evlere ve dayanıklı sığınaklara sahip olmiyanlar için endişeye mahal yoktur. Toprak siperler istenilen vasıfları haizdir. Cephelerde askerlerimiz de icabında toprak siperlerle korunmazlar mı?

Hem bu toprak siperlerin yapılışı pek kolaydır. Derinliği 1,80 veya 2 metre, taban genişliği 80 santim, üstünün genişliği de bir metre olmalıdır. Sığmağın üstü yarım metre toprakla örtülmelidir. Kaldırım taşı ile örtülmesi hiç şüphesiz dada iyi olur.

Sığınakların etrafı tuğla ile yapılır ve 45 — 50 santim kalınlığındaki bu tuğla, 10 metre uzakta patlayacak bombaya mukavemet edebilir.

Görüyorsunuz ki, bütün bunlar, ev halkı tarafından da yapılabilecek kadar basittir. Yalnız sığınak yaparken en mühim nokta şudur: Sığınak yeri. Bu yer ahşap evlerin arasında olamaz. Beton evlerin civarında yapılacak olursa, evle arasındaki mesafe, evin boyundan fazla olmalıdır.

Amerika

80 yabancı gemiyi müsadere ediyor

Vaşington, 30 (A. A.) — Avam meclisi, dün, Birleşik Amerika limanlarında muattal bir halde bulunan 80 i mütecaviz ecnebî gemisinin hükûmetçe müsaderesine mezuniyet veren kanun projesini tasdik etmiş ve imza edilmek üzere Beyaz Saraya göndermiştir.

Gemiler, ya satmalmacak, yahut hükûmet tarafından kiralanacaktır. Bu gemiler arasında Normandi transatlantiği de bulunduğu malûmdur.

—»o«—

Amerika yeniden üsler kiralıyor

Antigua, 30 (A.A.) — Antigua üslerinin Amerikaya kiralanmasına ait mukavele İngiltere Kralı namına adanın valisi Amerikan hükûmeti namına da Amerikan konsolosu tarafnıdan imza edilmiştir.

Ne demeli?

(Ne demeli?) demekten çok, (Ne dememeli?) dememek güçtür. Akşam'ın (Ne demeli?) sütununun muharriri (Tan) m bir fıkrasında bir adm yanlış dizildiğini kaydetmiş; (bühlûl) değil, (behlûl) olacaktır, diyor.

Bizde de (behlûl) beyler vardı. Anadoluda saf, safdil insanlara bundan bozma olarak (pehlil) denildiği de işitilir; fakat kamus tercümesi bu kelimeyi bâ'nın zammı ile kabul etmiş. Demek Arab (bühlûl) diyor. Bahsedilen fıkrada Arab tarihine giren bir maceradır. Harûn-ür-reşid'in kardeşi adı.

Öz adların aslındaki imlâsına dokunmayı günah sayanlar buna bu mevkide (behlül) dememeli, (bühlûl) demeli.

Boksör Smeling Giritte ölmüş

Berlin, 30 (A. A.) — Bir hususî muhabir bildiriyor:

Boksör Şmelingin Giritte öldüğü hakkında Kahireden gelen haberleri Berlinde yaydıkları için yabancı gazeteciler ciddî surette muahaze edilmişlerdir.

Bir gazeteci geceelyin aktris Anny Ondra'ya telefon ederek zevci Şmelingin öldüğünü haber vermiştir. Yabancı gazetecilerin hariçten gelen haberlerden hususî surette istifade ederek Almanlara bildirmk hakkı olmadıkları beyan edilmektedir.

Askerî mahfiller, Şmeling hakkında hiçbir haber almadıklarını bildirmişlerdir. Şmeling Almanyada halk tarafmdan en çok sevilen sporcu idi. Ve Coe Luizle yaptığı birinci maçtan sonra bir millî kahraman addediliyordu. İkinci bet - baht karşılaşmasından sonra aslen Çek olan ve hakkında her zaman en heyecanlı haberler verilen karısile çiftliğine çekilmişti. İki ay evvel bir aktüalite filmi Şmelingi bir askerî paraşütçü mektebinde talim yaparken göstermiş ve bütün gazeteler Şmelingden bahseden makaleler yazmışlardı. Girit muharebelerine iştirak etmiş olması muhtemeldir.

—o—

Meksika

Bitarafliğı terkedecek

Meksika, 30 (A.A.) — Meksikadaki Sendikanın mümessilleri, reisicumhur Camacho'ya bir mesaj göndererek bitaraflığın terkedilmesini talebetmişlerdir. Her ne kadar diplomatik mahfillerde reisicumhurun bu fikri kabul etmesine büyük bir ihtimal verilmiyor. sada bu hareket Meksika işçileri arasında İngiltere lehine mevcut hissin yeni bir tezahürü olarak kabul edilmektedir.

Mefkûre

Yazan: HAYDAR ALPAGUT

— 53 —

Bir yan harektinle beni gördün. Yakınımda kelebek görmüş bir zalim örümcek gibi etrafıma yalan ağlarını ördün! Bazan bir camekânın önünde duruyor; kumaşlara mankenlere bakarak bana yol veriyordunuz... Sonra, arkamdan yetişiyor; yanımdan geçerken yük sek sesle bir şey konuşuyordunuz. Tanıdığım isimler işitiyordum. Bazan refikan dönüp beni süzüyor; bir şey demek istiyordu. Mebrukenin, Girizanın isimlerini duydum.

Gayet asabî, anlatıyordun. Bir yerde, refikan: İşitmiyor mu?.. diye sordu. Sen hiddetlendin ve: Bilmem ki... dedin. Benden mi bahsediyordunuz? Ben isem, işitiyordum, ve anlıyordum. Fakat beni sen de anlamış olmalıydın... O kadar merhametsizce kırdığın bir günahsız kalb, cadde muaşakasının iltifatiyle tamir olunabilir miydi?..

* * *

25 Haziran

Bugün Beyoğluna çıkmamağa karar vermiştim; aksini yaptım. Turanın önüne kadar sağdan yürüdüm. Sen de sol tarafta çıkageldin! Her akşam burada ne arıyordun Mefkûre?.. Evvelce, bir gün bana sormuştun ki: Akşamla burada piyasa eder misiniz? Hayır, dedim. Manasız şeyleri manasız insanlar yapabilirdi, değil mi?

Döndüm. Karşılıklı yürüdük. Gayet süratli gidiyordun. Adım adım geride kalarak sonra seni kaybettim. Sen, bir mağazaya girmişsin; ben geçerken çıktın. Aceleci bir halin vardı. Kaçmak mı istiyordun? Çiçekçiden bir Manulya aldın... Gözlerini açıp kapayarak bana baktın... Kaçmak istiyordun, değil mi Mefkûre?

Peki, işte Lüks birahanesinin sokağına sapıyorum. Müsterih ol Mefkûre...

* * *

26 Haziren

Dörtten altıya kadar bekledim, gelmedin. Sanki bir haftadır buraya benim için mi geliyordun? Nazarında benim ne mevkiim var? Ah, düne kadar gördüğüm sen miydin Mefkûre?.. Fakat sen, evvelki Mefkûre misin?..

* * *

27 Haziran

Bugün Beyoğluna çıktığım vakit saat beşti. Güzel bir havada Taksime kadar yürüdüm. Sonra döndüm. Sokaklar, mütenevvi tuvaletlerle dolu idi. Seni göreceğimi hiç ümit etmiyordum. Birdenbire arkamdan geldin; sol tarafımdan, bana gayet yakın geçerek ilerledin. Yalnızdın... Pek süratli yürüyordun...

Tâ ileride, kalabalığın içinde seni kaybetttim. Ben, köprüye inecektim. Tünele doğru yoluma devam ediyordum. Beklemediğim bir anda yine geldin; bir yere uğramış ve geri kalmış olmalıydın... Sen önde, ben arkada yürüyorduk. Bunun, eski yürümelerimizden ne kadar farkı vardı! Şimdi, biribirimize bu kadar yakınken, aramızda, hakaretlerle kırılmış bir kalbin enkazı yükseliyordu... Tünelde, biletimi almcaya kadar durdun; beni bekliyor gibiydin... Yan yana, tünele girdik. Sonra çıktık. Yine yanımda idin! Galatada nazarımdan kaçtın...

Oh, bir kere daha, son defa görmek istiyordum. Kaçtın! Şimdi ben köşede nüzüllü bir adam gibi âtıl ve zebun kalmıştım. Yürüyemiyordum. Niçin sana bir şey söylememiştim? O kadar müsaadekâr idin ki... Niçin sükûtunun sebebini sormamıştım?.. Cevap istemiyor muydum?..

Birden, karşımda zuhur ettin. Hiç bir mana ifade etmiyen tabii bir sima ile geldin; önümde durdun; bir şey mi söyliyecektiniz?.. dedin. Sersem gibi idim; yalnız! Hayır efendim, diyebildim. Dedin ki: Ben bir şey söyliyeceksiniz zannettim! Ve süratle dönüp gittin.

Ah... neler söylemek istiyordum. Bilmedin, anlamadın... Artık istemem; bu facialı yerleri, ve seni görmek istemiyorum... Beni öldür Allahım....

***

Büyükada: 29 Haziran

Servet beni ziyarete gelmiş... zannederim iyi bulmadı; şüpheli bir nazarla: onu görüyor musun? diye sordu. Hayır, dedim ve yalan söylemiş olmadım. Benim gördüğüm eski Mefkûre değildi. Tanımıyan, ve tanmadığım bir kızdı. Sonra, boğaz havası bana yaramadı diye Adaya göç ettik. Şimdi yine evimdeyim...

Kalbimde ne derin bir sıkıntı var! Bendeki mektuplarmı istiyecek mi? Ona yazdıklarımı geri verecek mi? Buna bile lüzum görmedi...

Hepsi bitti mi?. O teellüm, o teminat, o gözyaşları hep yalan mıydı? Biribirimizi müebbeden mi kaybettik. İnanmıyorum. Bu ihtimali aklıma sığdıramıyorum... Oh, ölmek ne iyi!

Nasıl unutacağım; nerelerde, kimlerden teselli bulacağım? Her yer karanlık, her şey soğuk, herkes vefasız... Nereye baksam senden başka bir şey görmüyorum Mefkûre! Ah, bütün istemiyerek ölen gençler! Hepiniz geliniz; gençliğinize saadetinize kavuşunuz; ben gideyim... Ne kadar gitmek istiyorum!..

Tamam bir hafta, vapurlarm, son mevkilerinde tifüs aradm. Bir hafta kendimi üşüttüm; gecelerin rutubetlerini, gündüzlerin kızgın hararetlerini vücudüme içirdim... Ölmedim!

Artık git ey hayal! Sen bir yalancınm timsalisin! İstemiyorum. Seni gördükçe bu muhabbetten iğreniyorum; utanıyorum... Evet Mefkûre, bana yazma; bana gözükme... Bana kendini unuttur!..

***

30 Haziran

Yine o mel'un pazarlardan biri! İnsanlarm büyük bir ekseriyeti için bir istirahat, bir saadet günü olan bu pazarlarm, benim hayatımda ne derin izleri var..

Seni düşünüyorum Mefkûre. Seni unutamıyorum. Fakat yemin ederim ki seni sevmiyorum. Ve bu, senin sevimli olmadığmdan değil, ben sevmemek istiyorum da ondan!

(Devamı var)

TARİH PENCERESİNDEN

Suriye ve Yermük

Suriye, en karanlık günlerini yaşıyor. Harp bu sahada nelere sebep olacak?.. Bunu şimdiden tahmin etmeğe imkân yok. Tarihin çok kanlı boğuşmalarına sahne olan Suriye, tam 1307 yıl önce en müthiş bir harbe sahne olmuş, 3 bin zayiatla 140.000 kişilik muazzam düşman ordusunu mağlûp etmiş ve istiklâlini kurtarmıştı.

Bu harp, meşhur Yermük mücadelesi idi. Fakat o vakit, bütün Arap âlemi düşmanla tek cephe olarak mücadele etmişti.

***

Ebu Bekir hilâfete geçtikten bir müddet sonra Araplarla Rumlar arasındaki gerginlik müthiş surette artmıştı. Rum imparatorluğu Elcezirenin garp kısmı ile Geldanistanın şark kısmı tamamiyle hâkimdi. Filistin ile bunlara yakın yerlerin zengin ambarı sayılan Mısır sahilleri ve Okyanus denizine kadar uzayan Kızıldaca da imparatorluğun emrine tâbi bulunuyordu.

Irak, Filistin ve Suriye ice Arapların idaresi altında idi. İslâmlığın tahakkümden kurtarılması için Rumlarla katî bir harbe girişmek ve onları kovmak icap ediyordu. Düşmanın Bizans mevkiinde mütemadiyen asker toplaması, Arapların korkusunu gün geçtikçe arttırmakta idi.

Halife, vakit geçirmenin büyük felâketler doğuracağına kani olduğundan cihad ilân etti. Her araba:

— Yurdumuzu çiğniyen yabancıları topraklarımızdan kovacağız. Kendi yurdumuzda kendimiz rahat yaşayacağız, deniyordu.

Cihad, umulmaz bir alâka ile karşılandı. Bütün kuvvetler Medine'de toplandı. Buradan şimale doğru yola çıkıldı.

Ebu Bekirin Suriye taraflarına gönderdiği ilk kuvvetler, düşman ordusunun karşısında duramıyarak bozuldu. Fakat Araplar bundan yılmadılar. Yeniden, intikam hırsları kabarttılar. toplanan yeni kuvvetler, dört kola ayrıldı. Her kola ayrı bir Emir tayin edildi. Ebu Ubeyde Humus kolunu, Mısır fatihi diye anılan Ömer Ali Kudüs koluna, Yezid Şam kolunu kumanda ediyorlardı.

Yezidin ordusundaki askerin çoğu Mekkeliler ve Tehame Araplarından mürekkeptı. Daha evvel peygamberin karşı durmuş ve onunla harp etmiş olan bu Araplar, şimdi Suriyede ganimet edecekleri kıymetli eşyaya bir an evvel kavuşmak için sabırsızlanıyorlardı.

Kuvvetlerin dördüncü kolu Filistin sahrasında yer almıştı. Muaviyenin emrindeki kuvvetler de ihtiyat ordusunu teşkil ediyordu.

Ömerin kuvvetleri aşağı Filistine inilerlerken diğer kısımlar birbirlerine yardım ederek Basra, Şam civarına yürüyorlardı. 350 bin kişilik bizans kuvveti her şeyi göze almış bulunuyordu. Fakat buna rağmen sonsuz servete sahip olan bir devleti yenmek kolay olmuyordu.

Herakles, yürümekte olan ordusu püskürtmek için Humusa gelmişti. Kendisi de dört kola ayırdığı kuvvetleri hücuma geçirdi. Araplar her kolla ayrı ayrı mücadele edemiyecekleri anlıyorlardı. Bunun için mümkün olduğu kadar fazla askeri Yermük mevkiinde topladılar ve burada karşılaşmağa hazırlandılar. Rum ordusu da buraya sevkedildi.

Rumlar iki yüz kırk binden fazla bir kuvvete malik idiler. Araplar ise ancak kırk bin askerleri toplayabildi.

634 yılı 3 Temmuz günü kanlı, korkunç ve tüyler ürperten boğuşma başladı. O günün sabahı, Rum ordusunda bulunan papaslar harekete geçirdiler:

— Askerler!.. Cenabı Hakkın sizden emrettiği en büyük iş, işte bugün bizim yüklerimizin emrettiği harbi yapmak ve kazanmaktır. Korkmadan ileri atılacaksınız. Ölenler cennete gidecek, kurtulanlar ölenlere dua edecek..

Diyorlardı.

3 Temmuz sabahı erkenden binlerce asker istihkâmlardan dışarı fırlıyarak saldırmaya başladı. Çarpışmanın ne kadar müthiş olduğunu anlatabilmek için iki rakam zikretmek kâfidir.

Yermuk muharebesinde Arapların 3000, Rumlar 140,000 telefat verdiler. Heraklisin bir kısım ordusu nehre doğru kaçarak suda boğuldular. Bir kısmı kılıçtan geçti. Bu harp Cenubî Suriyeyi tamamiyle Arapların elinde geçirmişti.

NİYAZİ AHMED

VAKIT'A ABONE OLUNUZ

...zi bulvarı üzerin-...deki istimlâkler

Sarayburnundan Yedikuleye kadar sahil yolu açılacak

...kapanından Şehzadebaşına ...uzayacak Gazi bulvarı sa...daki istimlâkler bitmek ü...dir. Bulvarın genişliği 40 ... olacaktır.

...ndan başka Kumkapı civa... Sarayburnundan Yediku...kadar imtidat eden sahilin ... plânları hazırlanmıştır. ...önünden ayrılan yol, sa...kiben ilerliyecektir. Saray...ndaki surlar aynen muha...edilecek, yalnız yol geçe...kapılar açılacaktır.

...manlar kâğıt ...tmak istiyorlar

...imize gelen bazı Almanlar, ...larla temasa geçerek bize ...atmak istediklerini bildir...ir. Almanlar, istenilen her ...kâğıdı verebileceklerini bil...dirler. Bir anlaşmaya va... mübadele, hususî takas üze... yapılacaktır.

Sosyete Şilebin toplantısı

...ete Şilebin Denizyollarına ...muamelesinin bugün yapıla... toplantıda tasdik edilece...mıştık. haber verildiğine ...osyete Şilebin idare heyeti ..., bugün Ankarada yapı...

...ketihayriyenin yaz tarifesi

...keti Hayriyenin yeni yaz ...haziranın üçüncü günün...baren tatbik mevkiine ge...tir.

...keti Hayriyenin hazırlamış ...bu tarifede Boğazın ge... Anadolu ve gerekse Rumeli ...rine yeni postalar ilâve ...tir. Boğazın Rumeli yaka...amları son vapur 21,15 Anadolu yakasına da 21,10 ...acaktır.

Altın Fiyatı

...bir altının fiyatı 27 lira

20 YIL EVVELKİ VAKIT

31 Mayıs 1921

Tehdit Mektubu

...köy muhtarına evvelki gün ...bir tezkerede köy mezarlı... ...bir adam ile bin lira ve bir ...mek gönderilmesi hakkında ...mektubu varid olmuştur. ...getiren çocuk bunun kendi...silâhlı adam tarafından veril...yan etmiştir. Eşkıyalar, iste... ...olmazsa köyü yakacaklarını ...erdir.

Radyo

31.5.1941

takvimi

18.40	Radyo caz
19.00	Konuşma
19.15	Radyo caz
19.30	Ajans
19.45	Çifte fasıl
20.15	Radyo gazetesi
20.45	Seçilmiş şarkılar
21.00	Memleket postası
21.10	Dinleyici istekleri
21.40	Konuşma
21.55	Orkestra
22.30	Ajans
23.15	Dans müziği

Cumaret. 31 Mayıs		Pazar 1 Haziran	
Cem.evvel 4 Hızır: 26		Cem.evvel 5 Hızır: 27	
Vasati	Ezani	Vasati	Ezani
5.31	8.58	5.31	8.57
13.11	4.38	13.12	4.38
17.11	8.37	17.11	8.37
20.33	12.00	20.34	12.00
22.32	1.59	22.33	1.59
3.17	6.42	3.16	6.42

Şehir Haberleri

Bir çuval undan 103 ekmek çıkarılacak

Ekmek bu suretle 20 para daha ucuzlıyabilecek

Ekmekçilik mütehassısı Esat, esnaf cemiyeti reisi Ferit Hamal, iktısat işleri murakıbi Selâhattin, fırıncılar cemiyeti reisi Ahmet Rızanın iştirakiyle dün bir toplantı yapılmışır. Evvelce yapılan bir tecrübede bir çuval undan 98 ekmek çıkarıldığını yazmıştık. Yeni şekilde bir çuval undan 103 ekmeğin çıkarılabileceğini tesbit etmek üzere yakında bir tecrübe yapılacaktır. Ekmek bu şekilde vücuda getirildiği takdirde yirmi para daha ucuzlıyacaktır.

Asker ailelerine yardım meselesi

Belediye daimî encümeni bugün toplanarak 1940 yılı malî senesine ait işlerini tamamlıyacaktır. Encümen yeni sene çalışmalarına asker ailelerine yardım işini ön plâna alacaktır. Yardım şekli etrafında yeni bir rapor hazırlanarak dahiliye vekâletinin tasvibine arzedilecektir.

Boğazın Ağaçlanması için plân hazırlanıyor

Belediye imar işleri müdürlüğü Boğazın ağaçlanması için yeni bir plân hazırlamıştır. Bu plâna göre; Boğazın Rumeli kısmı tamamen ağaçlanacaktır. Ağaçlık sahalar arasında ziraat şubeleri tesis edilecektir. Aynı zamanda bostan ve meyva bahçeleri de vücuda getirilecektir.

Üsküdarda modern gazino

Üsküdar vapur iskelesinin Şemsipaşa cihetine bir modern gazino inşa etmek üzere bir firma belediyeye teklifte bulunmuş tur. Teklif alâkadarlar tarafından tetkik edilmektedir.

İç Ticaret umum müdürlüğü

Ticaret Vekâleti iç ticaret umum müdürlüğüne Celâl Yarmanın tayini, yüksek tasdikten çıkmıştır.

Kâğıthanenin imarı

Kâğıthanenin imar plânını tesbit etmek üzere belediye imar işleri müdürlüğü hazırlıklara başlamıştır. Buradaki tarihî eserler aynen muhafaza edilecektir.

Ortaköyde yeni bir yol

Ortaköyden Ortaköy mezarlığına kadar inşa edilecek yol 15617 liraya mal olacaktır. Bu husustaki proje hazırlanmıştır.

Murakabe bürosuna alınacak memurlar

Fiyat murakabe bürosuna alınacak memurlar için kurslar açılacağını yazmıştık. Kurslara 2 haziran pazartesi günü başlanacaktır. Kurslarda muvaffak olanlar baremdeki derecelerine göre maaş alacaklardır. Namzetler arasında 15 bayan da vardır.

Börekçiler Cemiyet kuracak

Bir kısım börekçiler kendi aralarında toplanarak bir cemiyet kur mağı düşünmektedirler. Bu maksatla börekçiler, Ankaraya bir de mümessil göndermişlerdir. Bu mümessiller, aynı zamanda börekçilere verilen ekstra ekstra unun çoğaltılması etrafında temaslarda bulunacaktır.

Kumaş fabrikatörleri toplantıya çağırıldı

Fiyat murakabe bürosu, kumaş fabrikatörlerini bir toplantıya çağırmıştır. Toplantı, pazartesi günü yapılacaktır. Kumaş fabrikatörlerinden sonra el dokumacıları da toplantıya çağırılacaktır. Bu toplantılarda mamul ve masnu eşyanın maliyet fiyatları görüşülecektir.

Macaristana külçe bakır gitti

Dünkü ihracat arasında Macaristana 123 bin liralık külçe bakır satılmıştır.

İaşe müsteşarı bugünlerde gelecek

Ticaret Vekâleti iaşe müsteşarı Şefik soyerin bugünlerde şehrimize gelmesi beklenmektedir. Müsteşar, şehrimizde tetkikatta bulunacaktır.

Çay ihtikârı yapmış!

Fiyat murakabe komisyonu, Tahmis sokağında Rüstem admda birisini, çay ihtikârından dolayı adliyeye vermiştir.

Hastabakıcılık kursları

Yakında faaliyete geçiyor

Yardım Sevenler Cemiyetinin hastabakıcılık kursları pek yakında faaliyete geçecektir. İlk partide Üsküdar semtindeki hasathanedeki kursa 303 bayan iştirak edecektir. Diğer kursların da programları tesbit edilmektedir. İstanbulun umumî olarak ihtiyacı olan hastabakıcı sayısı 1700 dür.

İnhisarlar teşkilât lâyihası

Yüksek tasdika arzedildi

İnhisarlar umum müdürlüğünün teşkilât kadrosu yüksek tasdika arzedilmiştir. Tasdikten sonra alâkadarlara tebliğat yapılacaktır. Tebligatın bugün yapılması muhemeldir.

Diğer taraftan Ankaraya gitmiş olan inhisarlar umum müdürü Adnan Halet Taşpınar şehrimize dönmüştür.

Bir anne

Oğlunu kurtarmak isterken boğuldu

İzmit (Hususî) — Kandıranın Koyunağılı köyünde 26 yaşında Osman kızı Rahime isminde genç bir anne, Sakarya nehri kenarında çamaşır yıkarken, 8 yaşındaki oğlunun nehre düştüğünü görmüş ve hemen suya atılarak boğulmak üzere bulunan yavrusunu kurtarayım derken kendisi boğulmuştur.

Bu acıklı vaka köyde büyük teessür husule getirmiştir.

Çamlıca tepesindeki istimlâkler

Çamlıca tepesindeki istimlâk işine devam edilmektedir. Evkafa ait tarlalar tesbit edildikten sonra kıymetleri takdir olunacaktır.

Üsküdar kaymakamı, istimlâk müdürü önümüzdeki hafta Çamlıca tepesine giderek eşhasa ait araziyi tesbit edecektir.

Temizlik amelesine ikişer kat elbise verilecek

Bütçeden ayrılan 30 bin liralık tahsisatla temizlik amelesine bu sene ikişer kat elbise, ikişer çift ayakkabı verilecektir.

Kapalıçarşının yolları

Belediye Kapalıçarşı'nın yollarını 941 malî yılı bütçesinden ayrılan tahsisatla inşa edilecektir. Yollar kaldırım, parke olacaktır.

Bir kız balkondan düşerek parçalandı ve öldü

Kumkapıda, gerdanlık sokağında bir numarada oturan Hoseb'in kızı 18 yaşında Arşaloz, dün evinin balkonundaki çiçekleri sularken birdenbire muvazenesini kaybederek 10 metre yükseklikten düşmüştür. Arşaloz hemen ölmüş, tahkikata müddeiumumilik el koyarak kızın cesedinin defnine ruhsat verilmiştir.

Sahte evrak veren bir odacı bir sene hapse mahkûm oldu

Belediyede odacılık yapan İbrahim Etem, muhtelif kimselere para mukabilinde sahte fakruhal mazbataları tanzim etmiş, yakalanarak asliye birinci ceza mahkemesine verilmiştir.

Odacının muhakemesi dün bitirilmiş ve suçu sabit görülerek 1 sene hapse mahkûm edilmiştir.

GÜNDEN GÜNE

Otobüsler de beygir gibi su içiyor

Biz yalnız, eski zaman arabalarının, yalaklar önünde durarak, beygirlerini suladığını bilirdik... O hâdiseyi hatırlarsınız; Rahat rahat yola çıkmış ve tıngır mıngır, menzilinize doğru giderken, arabacı: "Dee, çüş!.." diyerek birdenbire bir sokağın başında durur, yana doğru çark eder ve atlarını ileri geri götürüp getirdikten sonra, nihayet yalağın başına doğru âyarlayıp onlara iştahlı iştahlı su içirirdi.

Beygirler, suya doyup, kafalarını havaya kaldırarak keyifli keyifli aksırıp tıksırmağa başladı mı, derhal dizginler çekilir; yola çıkılırdı...

Otomobil, otobüs umumileşip, münakalâtımızı onunla yapmağa başladıktan sonra, bu çeşit ârızalardan kurtulduğumuzu sanmıştık. Bir yerden yola çıktık mı, gözle kaş arasında, mesafeleri aşarak, gideceğimiz yere süratle varacağımızı tahmin ediyorduk... Ne münasebet!.. Meğerse otobüslere, otomobillere de, araba beygirlerine olduğu gibi, yarı yolda bir "modern yalak,, tan su içirilmek zarureti varmış.. Bunu bilhassa son zamanlarda farkediyoruz. İlle otobüsler!.. İçerisi boş olup da, fazla müşteri elde etmek lâzım geldiği vakit, su almağı bahane edip bir çeşme önünde durmayorlar mı; işin yoksa bekle!..

Hem bu "motörlü beygirler,, yalağa kadar yaklaşamadıkları için, eskiden bazı dar sokaklarda, araba beygirlerine yapıldığı gibi, su ayaklarına kadar getiriliyor.

Aradaki fark şu ki bir kova veya teneke içinde getirilen su, hakikî beygirin önüne tutulurdu. Bu acemi motörlerin ise, ağzına dökülüyor.

HİKMET MÜNİR

Bir ihtiyar çiğnendi

Şoför Süleyman Aday dün idaresindeki 2650 numaralı otomobille Beyazıttan Yenikapıya giderken karşısına çıkan 90 yaşında Hacı Halile çarpmıştır. Tekerleklér altına düşen ihtiyar başından ve muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmış ve konuşamıyacak bir halde Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Şoför yakalanmıştır.

İngilizce kursları

Beşiktaş Halkevinden:

1 — Evimizde açılmış olan İngilizce kurslarına kayıt muamelesi devam etmektedir. Yeniden kayıt edilecekler Pazardan maada her gün ikiden yediye kadar Evimiz İdare memurluğuna müracaatları.

2 — Az bilenler: Çarşamba günü saat 6,30 dan 7,30 a kadar.

3 — Bilenler; Salı ve Perşembe 6 dan 7 ye kadar.

4 — İkmâle kalanlar için; Salı ve Perşembe 5 ten 6 ya kadar.

***

Konferans

Sarıyer Halkevinden:

1 Haziran 1941 Pazar günü saat 16 da Evimiz Salonunda sayın Profesör İsmail Hakkı Baltacıoğlu tarafından (Türk nedir?) mevzulu bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

Beyanname vermiyen şekerci mahkûm oldu

Şekercilik yapan Rifat Ercan, dükkânında mevcut mevlût şekerleri hakkında beyanname vermemiş ve dün asliye ikinci ceza mahkemesi tarafından yapılan muhakemesi sonunda 25 lira ağır para cezasile dükkânının 3 gün kapatılmasına mahkûm edilmiştir.

— 8 —

TÜRK TARİHİNİN BİR KAHRAMANLIK DESTANI

— Oğullarım, biz sınırdayız. İçimizde gerek esir, gerek yerli bu kadar kâfir var. Onların kulaklarını tıkamadınız ya!.. Size söyliyeceğim lâkırdıyı işitmezler mi?.. İşitilerse düşmana haber vermezler mi? Düşman tedbirlerimizi haber alırsa maksadımıza erebilir miyiz?.. Hepiniz kavga görmüş gazilersiniz. Bir kere düşünün!.. Gene isterseniz tedbirimi söylerim. Padişah kullarını kör ibi yederek kavgaya götürmek gidişime aykırıdır. Eskidenberi bilirsiniz.

Der. Askerler de buna karşı:

— Paşa baba!.. Eğer fikriniz bizim gidip kendimizi düşmana teslim etmek. liğimizden yana olsa ona da razı oluruz. Sen Allahın düşman üzerine çekilmiş bir kılıcısın. Kâfirlere ne kadar ağır basarsan İslâmdı da esirgeyişin o kadardır. Deminki sorumuzla kusur işledik. Şimdiye kadar bin kusurumuzu bağışladığın gibi bunu da elbette bağışlarsın.

Derler, keyiflerinden, sevinçlerinden ağlaşarak, bulunmaları emredilen siperlere giderler.

Bu sırada rahmetli paşanın evvelce kaleye çağırdığı beyler de gelirler. Düşmanı karşıda görünce hemen kaleye koşarak:

— Biz düşmanla mütarekedeydik. Arada cenk yok. Bu gelen asker ne biçim askerdir?...

Diye sorarlar. Gazi paşa, dirayeti şecaatine denk ve kendi yaradılışından şakaya düşkün olduğundan:

— Hamdolsun topumuz var; siz de gelip yetiştiniz. Herifler misafirliğe gelmişler. (Gülleden kinaye) Bir karpuz ziyafeti çekeriz. Biraz sıcak gelir, hoşlarına gitmezse keyifleri bilir. Misafir umduğunu yemez, bulduğunu yer.

Cevabiyle düşmanın ahdini bozduğunu anlatır. Asker top atmamak emrinin hikmeti, düşmanı aldatarak, ısmarladığı zahire ve askerin kaleye girmesi meselesi olduğunu anlıyarak huzuruna teşekküre giderler. Rahmetli paşa:

— Büyüklenmek ne kadar kötü bir şeyse, Allahın nimetine şükretmek de o kadar beğenilecek şeydir. Onun için böbürlenme olarak değil, Allaha şükür olarak söylerim; benim düşündüğümü siz keşfedemezsiniz. O halde olsanız da Müslüman gazilerine, yasak edilen şeyi öğrenmiye çalışmakla uğraşmak yakışmaz. İşte askere de zahire geldi; lâkin gene top atılmıyacak..

Yollu çehresini ekşitip:

— Yok, eğer muradınız bana emniyetsizlikse içinizden birini serdar edin!. Ben maiyetinde nefer gibi kavga etmeyi, uğrunda yirmi yedi yara yediğim, Muhammed dini hakkı için bulunduğum makamdan bin kat üstün bilirim.

Diyince İslâm askerleri gene özür diledile ve son derecede sevinçle, coşkunlukla ağlaşarak:

— Senin her emrin ilhamdır, söylediğini yaparız. Üzerimize yasak olan şeyi öğrenmiye uğraştığımız, yalnız sana teşekkür etmiye olan isteğimizdendir.

Derler, yanından ayrılırlar.

Bu sırada düşman kalenin halinden haber almak üzere adam tutmak için beş bin kişi çıkarır. Rebiülevvelin (1010 yılı) sekizinci cuma günü kuşluk vakti kalenin bir kapısında, gönderilen düşman askeri görünmiye başlar. Rahmetli paşa âdeta kerametle, gelen askerin adam tutmıya geldiğini keşfederek top atmak şöyle dursun, kaleden süvari çıkmasını dahi büsbütün yasak eder; yalnız İslâm gazileri kalenin metrislerinde tüfekle düşmana karşı korlar. Bu yüzden düşman, kuvvetine güvenerek kalenin top altına sukulur ve Zerinoğlu'nun teklifi üzerine:

— Muhammed dini hakkı için bari bize bir top atın. Düzenbazlıkla iş bitmez.

Yollu İslâm askerinin ağzından lâkırdı kapacak bir takım hilelere başlarlar. Rahmetli paşa yeniçeri neferi kıyafetinde olduğu halde düşmanın söyleştiği yere karşı gelen metrise yetişir, verdikleri yemine karşı, zaten sınır boyunda yetişmiş olduğu için öğrenmiş olduğu Macar diliyle:

— Eğer topumuz olsa sizi öldürmeden mi korkacağız?.. Ama böyle cezire yerde adam oturmaz. Biz misafir hükmündeyiz. Serdarımız ne vakit emir verirse çıkıp gideceğiz. Biz size silâhsız da karşı koyabiliriz!

Yollu cevap verir.

O sırada İslâm askerleri gene söylenmiye başlar. Bir topçu neferi:

— Bizim paşa, peygamber namına verilen yemine de yalan söylüyor, der.

Rahmetli paşa doğruca neferin yanına gider:

— Oğlum, peygamber adına sen yemin verirsen sana söylerim. Sen Müslümansın; fakat peygamberimin dinini âziz tutmak için, dinini inkâr edenlerin bana onun adiyle yemin vermek haddi değildir. Şimdi şuraya bir Macar gelse de sana: "Muhammed hakkı için elindeki tüfeği dolu olduğu halde bana ver!" demiş olsa verir misin?..

Deyince, nefer:

— Elbette vermem

Diye cevap verir.

Gazi paşa:

— Sen tüfeğini vermiş olsan, yalnız senin canın tehlikede kalacak; öyle iken gene ahır zaman peygamberi adına verdikleri yemine kulak asmıyorsun. Ben "kalede top vardır." desem, İslâm hilâfetinin şanı bozulacak. Şu gördüğün ve, beşvakit içinde namaz kıldığın ulu caminin minaresi yıkılacak da üzerine haç takılacak. Şimdi yemine saygı göstereyim mi?... Ne dersin?...

Diyince, nefer, ki Sokullu Hasan adındadır:

— Benim bu lâkırdıda ettiğim günah şehadetten başka hiç bir şeyle bağışlatırılamaz; elimdeki tüfeği başka bir kuluna ver!

Diye tüfeği paşaya teslim ederek kendini dalkılıç hendeğe atar; düştüğü sırada başı taşa dokunup şehit olur.

Rahmetli paşa, Hasanın cenazesini kaleye alır, üzerine türbe yaptırır; kapısının üstüne:

(Dîn - i Muhammedîyi gerçekten seven Hasan'ın mezarıdır.)

Diye yazdırır.

Şehit Ali paşa rahmetlisinin Nemçe muharebesine giderken yanında bulunan, şiir ve edebiyat ile meşhur Şanîzade erkek kardeşine yazdığı bir mektupta, Hasanın türbesini gördüğünü yazmıştır.

Rahmetli paşanın bu sözü askerin hepsine top atılmamakta olan hikmeti iyice gösterdiğinden fikre uymakta öyle ayak direditer, ki bıyık altından gülüşerek üç dört kere "mutlaka top atacağız!..." diye paşanın üzerine yürüdüler. Paşa ise hepsinde:

(Arkası var)

Meclisin dünkü müzakereleri

(Baş tarafı 1 incide)

Yunanistanda rakı derecesi resmen 35 derece tesbit edildiği halde bizde 45 ilâ 50 derece bulunduğunu söylemiştir.

Mazhar Müfid Kansu (Çorum) müskiratın kanunla men'inin mümkün olmadığını, ancak içki zararlarının cemiyetler irşad heyetleriyle halk tabakaları ve mekteplerde telkin olunulabileceğini söylemiş ve Kızılay kurumuna bu maksatla bir yardımda bulunulmasını istemiştir. Dr. Şükrü Emet (Diyarbakır) de bütçede diğer cemiyetlere ayrılmakta olan yardım tahsisatları gibi Yeşilay Kurumuna da gelecek sene bütçesinde bir yardım konulması temennisinde bulunmuştur.

Galip Gültekin (Koruh) ispirtonun benzine karıştırılması üzerinde vekâletçe ne düşünüldüğünü sormuştur.

Vekilin Cevabı

Gümrük ve inhisarlar vekili, verdiği cevapta gerek bugünkü toplantıda ve gerek bundan evvel vekâleti alâkadar eden mevzular üzerinde hatipler tarafından ileri sürülmüş bulunan mütalealara cevap vererek, esaslı herkesin müttefik bulunduğu bir meselenin, içkiden nasıl korunmak mümkün olabileceği hakkında birinci derecede hatıra menetmek tedbirinin geldiğini işaret eylemiş ve bu yolda Amerikada girişilmiş olan mücadelenin ne kadar çetin olduğunu ve nihayet bu memnuiyetin kaldırıldığı diğer memleketlerde ve bizde bu yolda yapılmış olan mücadelenin de aynı neticeleri verdiğini söylemiş ve bu vaziyet karşısında bugün bütün dünyanın takip etmekte bulunduğu yola, halkı, yüksek alkollü içkilerden aşağı dereceli içkilere çekmek, yoluna gidildiğini bildirmiştir.

Vekilbundan sonra inhisarlar idaresinin düşük alkollü içkilerin taammümünü temin için tavassul ettiği çareleri ve elde edilen neticeleri anlatmış, köylerde rakı satışının menedildiğini, hakikî içkilerde fiyat indirme yolunda gidildiği halde yüksek dereceli içkilerde fiyatların muhafaza olunduğunu ve böylece mücadelede inhisarlar idaresinin elinde bulunan her türlü imkânlardan istifade edilmekte bulunduğuna işaret eylemiştir.

Anason meselesi üzerinde idarenin gösterdiği ihtimamı ve dikkati ve buyolda almak üzere bulunduğu tedbirleri bildirmişı alkol derecelerinin indirilmesi için rakı derecesinin 40 a indirmek yolundaki tecrübenin muvaffak olmadığını, halk tarafından tutulmadığını ilâve eylemiştir.

Benzine ispirto karıştırılması işindekin tecrübelerden bahseden Raif Karadeniz, memlekette mevcut tesisat hakkında izahat vermiş ve bumevzu üzerinde ziraat vekâleti tarafından tetkiklere devam edildiğini kaydeylemiş ve bütün mübayaat şekilleri. ni izah etmiştir.

Sadi Komuk (Bursa) halkı kolaylıkla içki istihlâkine sürükleyen vaziyetler üzerinde durmuş, Ziya Gevher Etili tekrar söz alarak düşük dereceli içki imali zarureti üzerinde ısrar ederek bunu memleket bakımından ana bir mesele olarak ele alınması lâzım geldiğini söylemiştir.

Türkân Öz (Antalya) içki mazarratı ve buna karşı alınması şayanı arzu hususata bir defa daha temas ettikten sonra içki meselesinin millet meclisinde böyle heyecanlı bir müzakere mevzuu teşkil etmesinden duyduğu memnuniyeti ifade etmiştir.

İnhisarlar bütçesi heyeti umumiyesi üzerindeki bu müzakerelerden sonra maddelere geçilmiş ve kabul olunmuştur.

Bundan sonra orman umum müdürlüğü 1941 yılı bütçesi müzakere ve kabul olunarak ilk celseye nihayet verilmiştir.

Meclisin bu ilk celsesinde kabul edilmiş olan mülhak bütçeler arasında devlet hava yolları, hudut ve sahiller sıhhat umum müdürlüğü ve posta telgraf ve telefon umum müdürlüğü bütçeleri de bulunmakta idi.

Beden terbiyesi genel direktörlüğü bütçesi

Ankara, 30 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canıtezin başkanlığında aktettiği ikinci celsenin açılışını takiben kürsüye gelen Başvekil Dr. Refik Saydam, beden terbiyesi genel direktörlüğü teşkilâtına ait kanun lâyihasının müzakerelesini istemiştir.

Bu talep kabul olunmuş ve mevzuubahis lâyihanın heyeti umumiyesi üzerinde görüşülmeye başlanmıştır. İlk olarak söz alan Dr. Osman Şevki Uludağ, teşkilât kanun lâyihasında ihtisas mevkileri olarak gösterilen mevkilere itiraz etmiş ve bunun için mezkûr müdüriyti umumiyenin teklif ettiği miktar ile bu encümenin kabul ettiği mikar arasındaki farkı göstermiştir.

Dr. Osman Şevki Uludağ bundan sonra teşkilâtın diğer şubeleri üzerinde durmuş ve bunların rakamlara ve mevkilere bir izahını yapmıştır.

Ali Rana Tarhan (Müstakil grup vekili) söz alarak demiştir ki:

"Bu bütçe münasebetile beden terbiyesi kanununun tatbikine dair bazı noksanların tenvirini rica edeceğim.

1 — Beden Terbiyesi kanununun 21 inci maddesi memur ve işçi sayısı 500 ü geçen müesseselere bazı vazifeler tahmin ediyor: Beden terbiyesi için tesisat yapmak ve bu müesseselerin müntesiplerine beden terbiyesi yaptırmak. Bu madde hükmü nerelerde tatbik edilmiştir?.

2 — Şimdiye kadar nerelerde, ne kadar beden terbiyesi mükellefi alınmıştır??

3 — Bu alman beden terbiyesi mükellefleri için nerelerde ne kadar gençlik kulübü veya gençlik gurupu teşkil edilmiştir

4 — Beden terbiyesi mükelleflerinden ne kadarı hangi spor kulüplerine dağıtılmıştır ve bu yüzden bu spor kulüplerine ne kadar külfetler tahmil edilmiştir?

5 — İcra Vekilleri heyetince tesbit edilmiş olan sin haddine göre nerede ne kadar beden terbiyesi mükellefi tahmin ediliyor? Bunların tamamen celbi ne kadar müddete mütevakkıftır? Bu hususta tesadüf edilen müşkülât varsa izalesi neye mütevakkıftır?

Emin Sazak (Eskişehir) beden terbiyesi genel direktörlüğüne düşen vazifeler üzerinde durarak tarlada, fabrikada, döğen ve örs başındaki mükelleflerin bir de bunun haricinde diğer bir spor ile meşgul edilmek suretiyle daha fazla bir yorgunluğa maruz bırakılmasındaki faydanın ne olduğunu sormuştur.

Beden terbiyesi genel direktörü sorulan suallere cevap vermiş ve bu cevap sual soranlar tarafından kâfi görülerek maddelere geçilmiş, teşkilât kanun lâyihası kabul olunmuştur. Bunu takiben devlet demiryolları bütçesi müzakere ve kabul edilmiştir.

Irak mukavemeti kırıldı

(Baş tarafı 1 incide)

Raşid Ali genel kurmay başkanı Emin Zeki ve Emir Abdülilâhın yerine tayin cüretini gösterdiği sözde naip şeref olduğu halde İrak - İran hududunu geçmiş ve İrana gitmiştir.

Kahire, 30 (A.A.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının tebliği:

28 mayısta Han Nukta'yı işgal eden kuvvetlerimizin şarka doğru ilerlemeleri tuğyanlar yüzünden gecikmiştir. Şimale doğru ilerliyen kuvvetlerimiz Ur'u işgal etmişlerdir.

Londra, 30 (A.A.) — Irakta Fırat nehri boyunca ilerliyen bir İngiliz kolu şimdi Ur'a 80 kilometre kadar mesafede bir noktaya varmıştır.

Bağdat bölgesinde bugün Bağdada 30 kilometre mesafede Han Mukta'yı işgal etti ve bir miktar daha ileri geçtik. Gecikmelere en ziyade düşmanın vukua getirdiği tuğyanlar sebep olmaktadır.

Fakat İngilizler müteharrik kıtaları Bağdadın takriben sekiz kilometre batı şimalindeki Kadaimian'a varmışlardır.

Bombay, 30 (A.A.) — 2.000 "Azmadzai Vahir" den mürekkep bir heyet Hirga'da toplanarak Raşid Alinin İraktaki hareketini takbih etmiş ve bunun İslâm dünyasına çok zarar veren bir hareket olduğunu ilân etmiştir. Peşaver hudutundaki Müslümanların yaptıkları buna müşabih beyanattan sonra gelen bu takbih hareketi, Hindistanın şimali garbî hudutunda bulunan başlıca kabilelerin âsî Iraklıların hainane hareketlerine muhalif olduklarını göstermektedir.

Hirga'da yapılan bu siyasî beyanatı, hür kabilelerin serbestçe ifade edilen düşünceleri de takviye etmektedir.

Alman resmi tebliğine göre

(Baş tarafı 1 incide)

binaen Almanların Suda körfezini ve Kandiyayı işgal ve umumiyet itibariyle yeni terakkiler elde ettikleri hakkındaki iddiaları ne tekzip ne de teyit edilebilir. Fakat umumî bir şekilde bu iddiaların doğru olmadığını söylemek için sebep yoktur. Tıpkı bunun gibi İtalyanların kıtaat ihraç ettikleri hakkındaki iddiaları da doğru olabilir. Fakat bunların pek az miktarda olması muhtemeldir.

YENİ ALMAN KUVVETLERİ GELDİ

Kahire, 30 (A.A.) — Orta Şark İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının tebliği:

Dün Girite hava yolu ile yeniden Alman takviye kıtaları gelmiştir. Bütün gün şiddetli pike bombardımanları devam etmiş ve kıtalarımızın mevzilerinde yeni düzeltmeler yapılmıştır. Kıtalarımız düşmana yeniden ağır zayiat verdirmişlerdir.

Lizyada: Vaziyette hiç bir değişiklik yoktur.

Habeşistanda: Batıda Göler bölgesindeki harekât memnuniyeti mucip bir şekilde devam etmektedir.

ALMAN TEBLİĞİ

Berlin, 30 (A.A.) — Resmî tebliğ: İngilterenin Girit kalesinin işgali için 20 Mayısta havadan yapılan muazzam bir ihraç ile başlayan harekât aşağı yukarı bitmiş gibidir. Düşman mukavemeti her tarafta yıkılmıştır. Paraşütçülerle dağ avcılarından mürekkep olarak adanın garbinde teşekkül eden hücum grupu müthiş bir sıcağa ve arazinin arızalı olmasına rağmen düşmanı mağlûp ederek dağıtmıştır. Batı grupu resmo civarında paraşütçülerle birleşmeğe muvaffak olmuştur. Bu paraşütçüler adetçe çok üstün düşman kuvvetlerine karşı kendilerini 8 gün şecaatle müdafaa etmişlerdi. Paraşütçüler düşmanın şiddetli mukavemetine rağmen Kandiya şehrini ve hava meydanını işgal etmişlerdir. Yunan kuvvetleri başkumandanı olan General Hirayon teslim olmağı teklif etmiştir.

Dağılan ve kıtalarımız tarafından takip edilmekte olan İngiliz kıtalarının bakiyeleri muharebeden içtinap ve gece vapurlara binmek için cenup sahiline doğru kaçmaktadırlar. Birçok esir ve tank ve 30 ağır ve hafif topla büyük mühimmat depoları dahil olmak üzere çok mühim miktarda malzeme ele geçirilmiştir. Keza Alman ve İtalyan esirleri de kurtarılmıştır.

Alman muharebe tayyareleri Caso kanalında İngiliz deniz kuvvetlerine hücum ederek iki destroyer batırmışlardır. Girit sularında, Stukalar, ceman 1.600 ton hacminde iki ticaret vapuru ile bir kabotaj vapuru ve bir Avizo tahrip etmişlerdir.

Giritteki muharebeler esnasında, yaralı Alman askerleri pek vahşiyane bir şekilde sakat bırakılmışlardır. Bunun misali şimdiye kadar yalnız Polonya muharebesi esnasında görülmüştür. Alman ordusu muharebede namuskârlık ve asaletin idamesi için bütün tedbirleri alacak, bu barbarca hareketlerden mesul olan asker veya ahali hakkında en şiddetli bir şekilde hareket edecektir. Bu işitilmemiş mezalimin ve ekserisini, Alman paraşütçülerinin düşman üniforması ile indikleri hakkında İngiliz başvekili Çörçil tarafından ileri sürülen batıl ve yalan iddianın teyiid etmiş olduğunda şüphe yoktur.

GİRİTE NE KADAR ALMAN TAYYARE ASKER TAŞIDI

Londra, 30 (A.A.) — Deyli Telgrafın askerî münekkidi şunları yazmaktadır:

Londrada tahmin edildiğine göre, Almanlar irite asker nakli için Yünkers 52 tipince 1.200 tayyare kullanmışlardır. Taarruzun en şiddetli ânında dakikada bir tayyare yere inmiştir. Girit taarruzunun istilzam ettiği bu kadar çok tayyareyi temin etmek için Almanlar Garbî Avrupadaki tayyare kuvvetlerini hayli azaltmışlar ve alkanlardn Yunnistana pek çok pike bombardıman tayyaresi ile avcı tayyaresi göndermişlerdir. Bunların Girite kadar gelmesi için yalnız 2 bin kilometrelik bir mesafe katetmeleri lâzım gelmiştir. Halbuki bizim şimalî Afrikadaki kıtalarımıza denizyolu ile Ümit burnunu dolaştırarak malzeme getirmek için katetmek mecburiyetinde olduğumuz mesafe tam 20 kilometreyi bulmaktadır.

Roma, 30 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 359 numaralı tebliğinden:

Girit'te ihraç kuvvetlerimiz, düşmana taarruz ederek bir kaç yüz esir almışlar ve mühim miktarda esliha ve mühimmat iğtinam etmişlerdir. Harekât, hava teşekküllerinin müessir müzaheretiyle devam etmektedir.

Büyük çaplı Amerikan tayyareleri

Avrupa harbinin bütün taarruz yükünü bombardıman tayyareciliği üzerine almış bulunuyor. Memleket müdafaası işinin av tayyareciliğine verilmiş olması mutlaktır. Fakat en iyi müdafaanın taarruz olacağı tasarlanırsa, avcıların yanıbaşında bombardımancıların da hisseleri bulunduğunu kabul edebiliriz.

Amerikan yardımının İngiltere imparatorluk havacılığına geleceği duyulduğu gündenberi, yeni silâhların havalarda görünmesi beklenmektedir. Bu arada, yetmiş ton sıkletinde muazzam tayyarelerin on beş tonluk yüklerile taarruza geçecekleri haberi yayıldı. Gerek evsafı ve gerekse silâhlarının ve bomba yüklerinin fazlalığı üzerinde epey dedikodular geçti.. Nihayet tayyarenin kırk beş metre uzunluğunda bir gövdesi, yetmiş beş metre genişliğinde kanatları olduğu anlaşıldı. Bu ölçüler ve ağırlık tayyarenin cesameti bakımından alâkalıdır. Fakat, harp bakımından daha ziyade alâka uyandıran tarafı içindeki mürettebat, silâh, bomba ve tayyarenin karnındaki benzin yüküdür..

Tayyarenin yetmiş ton olduğu katiyetle tesbit edilmiştir. On bir kişilik mürettebatından biri pilot, biri pilot muavini ve seyrüseferci, bir bombadımancı, bir telsizci, bir fotoğrafçı, bir makinist ve geri kalanı da silâhçıdır.. Tayyare seyrederken vazifesi olmıyan ve serbest kalan uçucular makineli tüfekler başında bulunmakta ve hasım avcılarını beklemektedirler..

Bu uçan kalelerin av tayyareciliğine karşı kendilerini ne şekilde de müdafaa ettikleri hakkında iki misal vardır. Biri Holandaya ve diğeri de Fransanın işgal altındaki şimal sahillerine karşı yaptığı iki münferit akın sırasındaki hava muharebelerinde tezahür etmiştir. Birinci taarruzda beş hasım avcusuyla çarpışmış ve hasımlarını mağlûp ettikten sonra geri dönmüştür. İkinci vazifesi sırasında da üç av tayyaresi düşürerek işini bitirmiş ve hedefini bombalıyarak hareket üssüne avdet etmiştir.. Görülüyor ki; silâhların fazlalığı ve uçucu unsurların fazlalığı tayyareyi harice karşı müdafaada büyük faydalar temin edebilmektedir. Bu tayyarenin müdafaa silâhı noktasından Fransızların 932 - 934 seneleri sırasında tecrübe ettikleri en ağır bombardıman tayyarelerinin eşi olduğunda kanaat vardır. Çünkü bu en ağır bombardıman tayyaresi ile ... tı av tayyaresi arasında yapılan bir muharebe denemesinde hakem heyetinin kararı bombardıman tayyaresi lehinde olmuştu. O vakitler bu karara itiraz edenler bulunmamış değildi. Fakat bugün uçan kalelerin kuvvetli silâhlarla müdafaa edilmeleri imkânı ve muvaffakıyet derecesi, bu haşit tayyarelerin avcılara karşı korunabilecek bir halde bulunduklarını göstermektedir.

Uçan kalelerin cesametleri ve sıkletlerinin müsaadesi, bu tayyarelerin motör ve mürettebatını ... sımlarını zırhlıyarak av mermilerine ve yer müdafaasının ... tesirlerine karşı korumak gibi ilâve bir fayda daha arzetmektedir.

Uçan kalelerden on üç tanesinin Britanya adalarına varıp Holanda ve Fransanın işgal altındaki şimal kısmına doğru da ... akın yapmış bulunmasına rağmen Almanya üzerine tevcih edilen bombardıman akınlarına iştirak ettirilmemelerinin ne gibi bir sebebi olabilir?.. Bu tayyareler ... tanya adalarına gelmiş ve ... henüz çatılmamış bir halde mi ... İngiliz tayyarecilerinin bu ... tayyareleri kullanmasında müşkülât mı vardır? Bütün bunlar ... gelebilir. Fakat ne bu tayyarelerin kullanılmaları güçtür, ne ... bu silâhlar hazırlanmamış vaziyette değildir.. En makul olan tahmin, tayyarecilerin muhafazasını temin edecek tesisat ve uçu... lacak meydanların müşkülât ... zetmesi ve yedeklerinin te... işidir..

On beş ton bomba, büyük çaplı bir top, sekiz makineli tüfek ... Atlantiği aşmağa yetecek benzin bulunan bu ağır bombardıman tayyaresinin havalandırılması ... büyük mikyasta tayyare meydanlarına ihtiyaç vardır. Ayrıca ... miş beş metre kanat genişliği ... kırk beş metre gövde uzunluğu... lan bu muazzam tayyarelerin ... runacağı hangar ve tesisat da ... yük olacaktır.. Böyle bir mey... ve tesisatın Alman hava üsleri... yakın bir yerde meselâ, ... Britanya adalarında kurulması ... likeli olur. Bir baskın hem ... meyi ve hem de kurulacak ... zam tesisatı tahrip edebilir. ... bir baskın halinde tayyareler ... ikinci bir meydana nakledil... de düşünülebilirse de, her taar... sırasında geniş meydanlar bul... ve hazırlamak külfeti çok ... olur. Onun içindir ki, bu tayyareler için Yeni Zelanda ve Kanada gibi Alman üslerinden uzak ve ... man uzun menzilli bombardıman ... larının eremiyeceği veya çok ... ha evvelden taarruzları haber ... narak mukabele etmek zaman ... fırsatı bulunacak yerlere me... lar kurmak, malzemenin selâ... ve korunması bakımından fa... arzedecektir.

Bu suretle hem malzemenin ... den çıkmaması, hem de uzun m... zile malik bulunan bu tayyareler... den daha emin bir istifade te... mümkün olur..

Bu mülâhaza yanında; İngiltere imparatorluğunun, Amerikan yardımı olan taarruz silâhlarını ... lanmadığı ve esaslı harp ihti... olarak saklamak azminde ol... da ileri sürülebilir. Çünkü, bu ... ne kadar Amerikadan gelen ... yare yardımından sadece av ... yareciliğine vazife verilmiş ve ... kat bombardıman tayyareleri ... yatta alıkonulmuştur. Uçan ... lerin ihtiyat maksadile ve A... hava üslerinden uzakta har... vaziyette elde kuvvetli bir k... larak bulunduğunda da şüphe ... lemez.

T. A...

Muğla zelzelesinde zarar görenlere çadır gönderildi

Ankraa, 30 (A.A.) — Haber aldığımıza göre Muğla ve civarında vukubulan yer sarsıntıları neticesi açıkta kalmış olan yurtdaşların âcil ihtiyaçlarını karşılamak üzere Kızılay umumî merkezi tarafından mahalline 200 çadır gönderilmiş bulunmaktadır.

Ruzveltin nutku ve akisleri

Tokyo, 30 (A.A.) — Almanyanın Tokyo büyük elçisi Ott dün Japon hariciye nazırı Matsuokayı ziyaret ederek bir saatten fazla görüşmüştür. Bu mülâkatta Ruzvelt'in nutkundan sonra hasıl olan enternasyonal vaziyetin görüşüldüğü zannedilmektedir.

Diğer taraftan İngiliz büyük elçisi Craigie de Matsuoka ile yarım saat görüşmüştür. Fakat bu mülâkatın mahiyeti ifşa edilmemiştir.

Berlin, 30 (A.A.) — Hususî bir muhabir bildiriyor:

Ruzvelt'in nutkunu bazı tereddütlerden ve az ehemmiyetli gibi telâkkî etmek temayüllerinden sonra Alman siyasî mahfilleri ve matbuat bu nutukla ciddî surette meşgul olmağa başlamışlardır.

Burada verilmek istenilen intiba şudur: Ruzvelt'in nutku Alman devlet adamlarını hayrete düşürmemiştir. Amerikan yardımını arttırmak için fevkalâde hallerin ilânı bekelniyordu. Fakat bu yardım arzu edilen nisbeti bulamıyacaktır. Çünkü konulan tahdidat üzerine Amerika efkârı umumiyesinin hoşnutsuzluk göstermesi muhtemeldir.

Almanlar Ruzvelti'n Amerika milleti namına söz söylemeğe salâhiyeti olmadığını ve cenubî Amerika cumhuriyetlerinin ise bu nutku tasvip etmiyeceklerini iddia ediyorlar.

Londra, 30 (A.A.) — İngiliz gazetelerinin Amerika muhabirlerinden gelen telgraflar, muhtelif sınıflara mensup Amerikalıların, Ruzveltin tarihî nutkunu büyük bir heyecanla karşıladıklarını ve nutkun büyük ehemmiyet ve şumülünü kavramış bulunduklarını müttefikan bildirmektedir.

Diğer taraftan Almanyada görülen aksülâmel, Ruzveltin fevkalâde ahval ilân etmesindeki mnayı başlı başına isbat eden bir vakıadır.

Birleşik Devletler iktısadî bir diktatörlük tesis etmek arzusiyle itham edilmekte ve Ruzvelt bir deniz aşırı müstebidi olarak tavsif olunmaktadır.

Denizlerin serbestliği prensipinin yeniden teyit edilmesi münasebetiyle Almanlar, Hitlerle Amiral Readerin, Alman torpil kovanlarının karşısına çıkacak bütün gemilerin batırılacağı hakkındaki beyanatlarını hatırlatmak suretiyle cevap vermektedirler.

Amerikan gazeteleri nutku "sarih bir vaziyet alma,, olarak tavsif etmektedirler.

Nevyork Tayms şunları yazıyor:

Ruzvelt, zarurî olduğuna kanaat getirdiği takdirde Almanya, Japonya ve İtalyaya karşı harbetmeği düşündüğünü saklamamıştır. Amerikada fevkalâde ahval vaziyetinin ilân edilmiş olması halli imkânsız görünen meselelerin hallini mümkün kılarak sarfedilmesi lâzım gelen muazzam gayret için milletin bütün muazbam istihsal kuvvetlerinin tamamile seferber edilmesini temin edecektir. Ruzveltin denizlerin serbestliği prensipini tekrar öne sürmesi Amerikaya, harp malzemesinin, tahsis edilmiş olduğu muharebe meydanlarına kadar gönderilmesini temin etmek külfesini yüklemektedir.

Nevyork Herald Tribün de şöyle diyor:

Nutuk, lüzum görülecek her şekil hareket için millete yapılmış şahane bir hıtaptır. Reis, tutulması lâzım gelen yola sağlam temeller atmış bulunuyor.

Scripps Hovard gazetelerine yazan muharrirlerden B. Vilyam Sims, sözlerinde daha sarih olup öyle diyor:

Bu Ruzveltin beyanatı harp ilânına çok benziyor ve kat'î vaziyet alındığını gösteriyor. Bu nutkun manası, Hitlerizmin imhasına kadar Amerikanın mücadele edeceği hususunda tereddüde mahal vermiyecek surette karar verilmiş olmasıdır.

Yeni Zelanda başvekili yaralandı

Kahire, 30 (A. A.) — Kahire - İskenderiye yolu üzerinde vukubulan bir otomobil kazasında Yeni Zelânda başvekili Frazer hafifçe yaralanmıştır.

Bulgar pasaportu ile

Suriyeye geçen Almanlar

Kudüs, 30 (A.A.) — Röyter ajansının Suriye hududundaki muhabiri bildiriyor:

Beyrut'dan son gelen İngilizler Halepte teknisyen ve tayyarecilerin de dahil olduğu kuvvetli bir Alman kadrosunun mevcut olduğunu bildirmektedirler. Tükenen benzin stoklarını yenilemek için icabeden benzin tyyarelerle nakledilmektedir. Salı gecesi beheri 40 kadar Alman tayyaresinden müteşekkil iki büyük grup Beyrut üzerinden İraka doğru uçmuştur. Her gün sivil kıyafette 50 kadar Alman turisti getirmekedir. Bunların ekserisi Bulgar pasaportunu hamildir.

Kısa AJANS Haberleri

* Tokyo, 30 (A.A.) — Asahi Şimbun gazetesine Batavia'dan bildirildiğine göre Hollanda Hindistanı hükûmeti bir tebliğ neşrederek ticarî müzakereler hakkında Japonyaya katî bir cevap vermek imkânı olmadığını bildirmiştir.

* Oslo, 30 (A.A.) — Sjoefartstidenee gazetesine göre ceman 571 bin ton hacminde 186 Norveç vapuru harbin başlangıcındanberi 30 Nisana kadar geçen müddet zarfında batırılmıştır. 300 den fazla Norveçli tayfa da ölmüştür.

* Kudüs, 30 (A.A.) — Filistindeki Alman ve İtalyan menfaatlerinin himayesini deruhte etmiş olan İspanya konsolosluğu, yarından itibaren Vişi hükûmeti baş konsolosunun müfarakatinden sonra, Fransız menfaatlerini de himaye edecektir.

* Nevyork, 30 (A.A.) — Groenlandda geniş bir sahanın plânlarını çıkaran Amerikan memurları, yanlarında cenubi Groenland valisi bulunduğu halde Nevyorka gelmek üzere yolda bulunmaktadır.

CASUS TAYYARECİLER

Yazan: L. A.

—8—

İstikbalin harpleri daha ziyade havada olacak ve havada bitecektir.. Bugün için bunlar birer hayaldir.. Çünkü havacılık otuz senelik inkişafında asırlık kara ordusunu yenecek kudrete yükselememiştir fakat yaklaşmıştır.. Daha bir çeyrek asır bu kabiliyeti hava vasıtalarına verebilecektir. O zaman da taarruz sahası hava, müdafaa çaresi olarak toprağın altı seçilecektir.

— Demek ki, istikbal harpleri tam manasile korkunç hava silâhlarile olacak?.

— Buna kanaat getirebilirsin..

— Acaba bir istikbal harbinde meydana atılacak bir tayyarenin dehşet verecek evsafı nasıl olacaktır?.

— Bana bir vaka anlatmışlardı.. Eğer bu vaka hakikat ise, istikbali ve dünya medeniyetini kurtulmuş olarak görebileceğiz.. Eğer ikinci bir hâdise yeni yeni buşları ortaya çıkarmazsa..

— Bu vaka nedir ki?.

— Güzel bir entrika.. Hazırlanmış ve bir plân dahilinde tatbik edilmiş cidden alâkalı bir hâdise..

— Dinliyorum..

Arkadaşım tabakasından çıkardığı sigarayı masanın kenarına tıklemesine bir iki vurduktan sonra dudakları arasında sıkıştırdı. Kibriti yaktı, sigarasını dumanladı. Derin derin iki üç nefes çekti.. Gözlerini salonun tavanında dolaştırdı. Saç diplerini kaşıdı, baş ve şahadet parmaklarile şakaklarını tuttu ve oğdu. Sonra yavaş yavaş anlatmağa başladı.. Ben de bu hikâyenin cazibesine takılarak sürüklendim, gittim.. Bütün hikâye devammca arkadaşıma tek sual sormadım, diyebilirim.. Hâdise hakikaten enteresandı.. Casus tayyarelerin uçuşlar sırasındaki mutat soğukkanlı oluşlarının bir kaç defa fazlasına bu arada bir daha şahit oldum..

—"Bir kış gecesi idi.. Sigara dumanından gözgözü görmiyen alçak tavanlı barın köşe masalarından birinde, sarışın, mavi gözlü, kıvırcık saçlı, uzunca boylu bir genç oturmuş bulunuyordu..

Bakışlarının keskinliğinden iradesinin kuvvetine, göz bebeklerinin parlaklığından zekâsına hükmedilebilirdi. Bu genç adam salonun gürültüsüne hiç aldırış etmiyor, dalgın dalgın dönen çiftleri seyrediyordu.. Arada sırada önündeki viski bardağından bir yudum içerek, gözlerile salonun içini şöyle bir tarıyor, tekrar kendini daldırıyordu.. Masasında iki boş iskemle vardı.. Sık sık bu iskemlelere bakarak canı sıkılmış gibi iç çekişi, gelenlerini beklediğine işaretti.

Böylece saatler ilerlemeğe başladı.. Gece yarısına yakın masadaki sarışın gencin gözleri bulandı, bakışları mahmurlaştı, garsonu parmağile işaret ederek çağırdı:

— Emriniz Bay!.

Sarışın genç parmağile önündeki viski bardağını işaret ederek doldurmasını istedi ve yayvan bir sarhoş ağzıyla:

— Arkadaşlar daha gelmedi. Neredeler acaba?..

Garson bundan bir şey anlamamış gibi etrafına bakındıktan sonra cevap verdi:

— Daha henüz vakit erken.. Efendi!.

— Gelirler diyeceksin.. Öyle değil mi?.

— Evet efendim.. Bir yere takılmışlar..

— Fakat benim canım sıkıldı.. Biraz daha geç kalacak olurlarsa kalkıp gideceğim..

Garson yağlı müşterisinin gidişine hakikaten üzülecekti:

— Nasıl olur bayım.. Henüz saat yirmi dört..

İşte bu sırada salonun kapısı açıldı. İçeriye iki kişi girdi.. Önde yürüyen ihtiyarı çok soğukkanlı idi.. Hareketlerinin yavaş ve itinalı oluşu nefsine karşı büyük bir itimat beslediğini anlatıyordu.

Masa başındaki sarışın genç yavaşça yerinden sıçradı.. Haykırmamak için dilini ısırdı. Rüya görmediğine inanabilmek için kendi kendine bir kaç defa çimdikledi. Kulak memelerini oğuşturdu, alnını okşadı, tekrar tekrarbaktı. Gözlerinde aldanmıyordu.. Fakat sarhoşluğu bu görüşe hayret çeşnisi karıştırabilirdi. Yutkundu ve viski bardağını elinin tersile masanın kenarına kadar itti, gözlerini bir daha oğuşturarak baktı.. Artık aldanmıyordu. İçeri giren iki kişiden arkadaki ve genç olanı kendisinin aynadaki aksi idi. Birbirlerine benzeyen bir çifte bundan daha kuvvetli örnek gösterilemezdi..

Salona girenler garsonlardan birini yanlarına çağırarak bir şeyler sordular.. Sonra dönüp garsonla beraber salonu gözden geçirmeğe başladılar.. Bir ara garson ihtiyara, genç olanın;

— Patron!.

Diye hitap ettiği adama dönerek sarışın gencin bulunduğu masayı gösterdi..

Yürüdüler.. Öteki masalar arasından geçerek gencin önünde durdular.. İhtiyar olan dostça elini uzatarak gencin elini sıktı ve yanındakini takdim etti:

— Yeğenim!.

— Teşerrüf ettik efendim..

— O şeref bendenize racidir bayım..

— Memnun oldum..

Yeni gelenler oturmuşlardı ki sarışın genç garsonu çağırdı. İçkiler ısmarladı., içtiler. Yavaş yavaş samimiyet kurulmağa başladı. Kadehler şıkırdadı.. Bu üç kişiden ikisi o kadar benziyorlardı ki, bir kaç defa birini görmüş olanlar ilk hamlede diğerinden fark etmelerine imkân görülemezdi.

Bu sırada garsonlardan biri elinde bir telgrafla bu masaya yaklaştı. Sağ tarafta oturanın önünde durdu. Eğildi, bir şeyler mırıldanarak bir telgraf uzattı.. Masadakilerin yüzünde hayret, dudaklarında gülüş belirdi.. Ortalarında oturan sarışın genci gösterdiler.. Garson bu yeni gelen gençle, kendisine telgrafın sahibi olarak gösterilen ikinci gence ayrı ayrı ve dikkatlice baktı, başını iki yana salladıktan sonra telgrafı ikinci ve asıl sahibine uzattı. Telgraf beş kelimelikti:

"— Bu sabah mutlaka fabrikada bulunmalısın...,

Telgrafı katladı, cebine koydu, yavaş yavaş ayağa kalktı.. Ayrılmak üzere elini uzattı:

— Müsaadenizle dostlarım.. Aldığım emre göre hemen hareket etmekliğim lâzım..

Yaşlıca olanı gencin omuzundan tutarak iskemlesine oturttu:

— Sizi lıkoyacak değilim.. fakat..

— Bir arzunuz mu var?.

— Hayır!. Fakat hava bu gece çok fırtınalı.. Yarın sabaha kadar beklemeniz hayırlı olacak..

— Aldığım emir derhal hareketimi istiyor.. Kalamam ki..

— Sabaha çok az kaldı.. Esasen yarın sabah hareket edecektiniz.. Yeğenimi de beraberce götüreceğinizi vaadetmiştiniz. Bu fikrinizden caydınız mı?.

(Devamı var)

Spor

Atletizm hakemlerini davet

Beden Terbiyesi İstanbul bölgesi başkanlığından:

1. 6. 1941 tarihinde Robert Kolejde İstanbul atletizm bayramı final müsabakaları yapılacağından isimleri aşağıda yazılı hakem arkadaşların pazar günü saat 14 de teşrifleri rica olunur.

Başhakem Unvan Tayfuroğlu, müsabaka direktörü Adil Giray, çıkış hakemi Nazmi Tüfekçi.

Birtiriş hakemleri:
Dr. M. Ali Aybar, Mr. Rogers, Firüzan Tekil.

Atlama hakemleri:
Cemil Uzunoğlu, Sadık Ceylân, Y. Skindiris.

Spiker: Özbaş.

Köşe hakemleri:
Bayan Mübeccel, Bayan Jale, Melih Sağtür,

Saat tutanlar: Enis Dr. Nurettin Savcı, Suat, Neriman Tekil, Mr. Allen, Ragıp Sezgin.

Atma hakemleri:
Agopyan, Sudi Aziz Musa Kâzım, Mufahham Elmen.

Müsabaka kâtibi: Aleks.

—»o«—

Galatasaraylıların plâvı

Galatasaraylılar her sene mutad olan meşhur an'anevî pilâvlarını yarın mektepte yapacaklardır.

Şehrimizde bulunan bütün mezunları ziyafette hazır bulunacaklar ve bu vesile ile eski günleri anacaklardır.

Fevkalâde vaziyet dolayısile bazı vergi ve resimlere zam yapılmasına dair olan 3828 sayılı kanuna ek kanunla damga resmi kanununda yapılan değişiklikler hakkında kısa bir izah

1 — Yabancı memleketlerde tanzim olunup Türkiyeye gönderilen evrak ve senetler, şimdiye kadar resmî dairelere ibraz edildiği veya üzerine mürselünileyhleri veya hamilleri tarafından devir veya ciro muamelesi yürütüldüğü takdirde damga resmine tabi idi. Yeni tadilâta göre, (her hangi bir suretle Türkiyede hükmünden istifade edildiği) takdirde dahi damga resmine tabi olacak ve resim, hükmünden istifade edenler tarafından ifa olunacaktır.

2 — Çeklerle bankalar arasındaki münakale ve tediye emirlerine aid hüküm, genişletielrek (çekler, bankalar veya ticarethaneler arasındaki münakale, tediye, irsal, teslim ve tahsil emirlerile alelumum havalenameler ve havale mektupları (5) kuruş ve muhteviyatı 20 liraya kadar olan posta ve telgraf havalenameleri (2) kuruş ve yirmi liradan fazla olanlar (5) kuruş) damga resmine tabi tutulmuştur. (Bu resim miktarları 3828 sayılı aknunun II nci maddesi mucibince yüzde 50 zamma tabidir.)

3 — Türkiyede tanzim olup doğrudan doğruya yabancı memleketlere gönderilen evrak ile çekilen telgrafların damga resimleri, Türkiyede kalan kopyalarına pul yapıştırılmak suretile ifa olunacak ve bu kopyalar tahakkuk müruru zamanı müddetince saklanacaktır.

4 — Sigorta akitlerine ait damga resimleri, prim, idare masrafı vesair her ne nam ile olursa olsun müşteriden alınan paranın yekûnu üzerinden ifa oluacaktır.

5 — Alelumum ticarî ve sınaî müesseselerle bankalar ve şirketler ve 3659 sayılı kanunun şümulüne giren müesseseler tarafından tanzim olunan (her nevi arzuhal, istifanameler, lâyiha, muhtıra, beyanname ve ihbarnameler ve bu mahiyette resmî makamlara çekilen telgrafnamelerin mühürlü ve imzalı muhtıraları) pulsuz veya pulu noksan olduğu takdirde damga resmi cezasile birlikte tanzim edenlerden alınacaktır. Bu ceza affa tabi değildir. Bu kabil evrakı kabul eden ve üzerine muamele yapanlar hakkındaki hüküm bakidir .

6 — Yukarıda yazılı hükümler 1 hazirandan 1941 tarihinden itibaren yürümeğe başlayacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası.
Şube ve Ajans adedi: 265.
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	aded	1,000 liralık	4,000	lira
4	»	500 »	2,000	»
4	»	250 »	1,000	»
40	»	100 »	4,000	»
100	aded	50 liralık	5,000	lira
120	»	40 »	4,800	»
160	»	20 »	3,200	»

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.
Keşideler: 11 Mart, 11 Haziran 11 Eylül, 11 Birincikânun tarihlerinde yapılır.

İstanbul Deniz Komutanlığından :

Deniz Lisesinin birinci ve ikinci sınıflariyle Deniz Gedikli okulunun birinci sınıfına talebe kayıt ve kabulüne 1 Haziran 941 tarihinden itibaren başlanacak 10 Ağustos 941 tarihine kadar devam olunacaktır.

İstanbulda bulunan isteklilerin Kasımpaşada bulunan komutanlığımıza taşrada bulunanların mahalli askerlik şubelerine müracaatları. (3749)

İstanbul Belediyesi İlânları

Anadoluhisarında Yenimahallede Göksuderesi üzerindeki ahşap Göksu köprüsünün sökülüp yeniden inşası açık eksutmeye konulmuştur. Keşif bedeli 1687 lira 10 kuruş ve ilk teminatı 126 lira 53 kuruştur. Keşif ve şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 16.6.941 Pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, ihale tarihinden 8 gün evvel Belediye Fen İşleri müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyet ve 941 yılına ait Ticaret Odası vesikalariyle ihale günü muayyen saatte daimî encümende yapılacaktır. (4187)

VAKIT matbaası

Kitap kısmını yeniden tanzim edip açmıştır

Kitap, mecmua, gazete basar.
Tâbiler namına dizgi isleri alır.

Sabah, Öğle ve Akşam her yemekten sonra

İLE

fırçalamalısınız

çünkü:

Bir defa fırçalanmakla dişler temizlenmiş olmaz. ağız guddelerinin ve dahilî uzuvların mütemadiyen alınan ecnebi maddeler, mikroplar, yemek, içki, sigara vesaire dişlere, diş etlerine binbir mikrop aşılar, arızalar husule getirir. Bunlar birike birike nihayet dişlerde çürüme, etlerde iltihaplar başlar. Artık felâketi önlemek ve durdurmak lâzımdır.

Vaktinde ihtiyatı elden bırakmıyarak dişlerinizi sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

SANİN

Diş Macunile fırçalayınız.

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN:

Yaz Tarifemiz Haziran'ın 3 ncü Salı sabahından itibaren tatbik olunacaktır.

KAYIPLAR

Diyarbakır 17 nci topçu alayı 4 ncü bölükten aldığım askerlik tezkeremi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

İstanbul Ankara caddesi İsmailefendi kahvesinde 317 tevellütlü Ali Osman oğlu Bayram Ali.
(36012)

* * *

1933 senesinde Sultanahmet yabancı askerlik şubesinden almış olduğum terhis tezkeremi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Sebze Hal 58 numarada Tahir Öztürk.

* * *

4991 sicil numaralı arabacı ehliyetnamemi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Kasımpaşa Hacı Hüsrev Kankardeşi sokak 21 numarada Ali oğlu Hüseyin Arabacılar.
(36003)

* * *

Alucra Askerlik şubesinden aldığım askerlik tezkeremi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Galata Kardeşim sokağı 23 numaralı dükkânda 316 tevellütlü İbrahim oğlu Ahmet Yüksel.
(36001)

* * *

Beşiktaş Yabancı askerlik şubesinden aldığım askerlik vesikam ile nüfus kâğıdım ve para cüzdanı içinde (60) liram zayi olmuştur. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Beşiktaş Köy içinde İlhan sokak 30 numarada 312 tevellütlü Süleyman oğlu Ahmet Rıdvan Kuter
(36008)

* * *

3140/3145 numaralı otobüs karnemi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Çarşamba Dragman caddesi 3 numarada Emin Demirtay.
(36010)

Dr. Şükrü Mehmet

Gureba hastahanesi cild ve zührevi hastalıkları sabık hekimi, pazartesi, çarşamba ve cuma günleri 2 den 5 e kadar, Beyoğlu İstiklâl caddesi, No. 99, Tel: 40916

İstanbul Üçüncü İcra Memurluğundan:

938/666

Mukaddema Beyoğlunda Mis sokağında Marten apartmanında 11 numarada ikamet etmekte iken halen nerede bulunduğunun meçhul olan Osman Erel.

Helyos müessesesinin on bir adet emre muharrer senede müsteniden zimmetinizde alacağı olduğunu iddia eylediği yüz on liranın maa masarif ve saire haciz yoliyle tahsili hakkında dairemize vaki müracaat ve takibi üzerine bu suretle tarafınıza gönderilen ödeme emri ikametgâhı hazıranızın meçhuliyetine binaen tebliğ kılınamıyarak bu husustaki tebliğatın bir ay müddetle ilânen icrasına icra hâkimliğince karar verilmiş olduğundan tarihi ilândan itibaren mezkûr müddet zarfında ve 38/666 dosya numarasiyle müddeabih borcunuzu tesviye etmediğiniz veya tamamına veya bir kısmına veyahut alacaklının takibat icrasına karşı ve icranın tehirini müstelzim olmak üzere kanunî bir itiraz dermeyan etmediğiniz ve yine bu müddet içinde borcun itasına tekabül edecek mal beyanında bulunmadığınız ve hakikate muhalif beyanda bulunduğunuz takdirde hapsen tazyik ve cezalandırılacağınız beyan ve mezkûr müddetin hitamını müteakip cebri icra suretile lâzım gelen muameleyi kanuniyeye tevessül kılınacağı malûmunuz olmak ve ödeme emrinin tebliği ... fiyet ilânen tebliğ olunur. (35009)

Çocuk Hekimi

Ahmet Akkoyunlu

Taksim Talimhane Palas No. 4
Pazardan maada hergün saat 15 ten sonra. Telefon 40127

Sahibi: *ASIM US*
Basıldığı yer: *VAKİT Matbaası*
Umumî neşriyatı idare eden:
Refik Ahmet Sevengil

VAKIT
AKDENİZ HAVZASI
HARİTASI
MİKYASI 1:1.750.000
AKDENİZ
TÜRKİYE
ADALAR DENİZİ
RODOS ADASI
GİRİD ADASI
KIBRIS ADASI
LİBYE
SİRENAİK
MISIR
FİLİSTİN
SURİYE
MAVERAYI ERDÜN
ULAD ALİ CÖLÜ
ULAD HARABİ
MARMARİÇA
ANTALYA KÖRFEZİ
İSKENDERUN KÖRFEZİ
Serifos
Paros
Milos
Denusa
Leros
Malia Bur
Amorgos
Kapari
Kalimnos
Levita
Cerigo
İSTANKÖY adası
Astropalya
Nistros
ONİKİ ADALAR
Tilos
Anafi
Sirinya
Sarya
Cerigoto
Dia
Suda limanı
Kisamo
Hanya
Resmo
KANDİYE
Miros
Listaro
Yerapetra
Ziro
Rodovani
Kastri ad.
Karpatos
Kasos ad.
Lindos
Rodos
Meis adası
Alimniya
Harki
Sömbeki
Kerme Körf.
Reşadiye
BODRUM
Bozburun
Fethiye
İskele
Marmaris
Köyceğiz
Küllük
Selimiye
Milas
Muğla
Turgut
AKköy
Korkudeli
Kemer
Kuzca
Kumluca
Finike
Antalya
Serik
Manavgat
Bucak Kışla
ADANA
Göksu
Mut
Avaş
Gündoğmuş
Alanya
Silfike
Ovacık
Anamur
İnce kum Bur.
Kilidonya Bur.
Mersin
Elvanlı
Tuzla
Karataş
Karataş Br.
Yumurtalık
Misis
Toprak Kale
Ceyhan
Osmaniye
Erzin
Dörtyol
Payas
İSKENDERUN
Amik Gölü
Antakye
Asi N.
Süveydiye
Eriha
Sayhun
Lazikiye
Hama
Banyas
Kalatelhüsn
Tartus
Humus
Andreas Bur.
Dipparyas
Kormakiti Br.
Kerinia
LEFKOŞA
Arnavut Bur.
Lefka
Polis
Morfu
Famagusta
Larnaka
Pafos
Limasol
Poyraz Bur.
Kedi Bur.
Trablus Şam
Rayak
Beyrut
Zahle
ŞAM
CEBEL DÜRZ
Hayfa
Telaviv
Yafa
KUDÜS
Amman
LUT GÖLU
Kerak
Gazze
Biri Sebi
El Uce
Maan
Elhicaziye
Batnetgül
Akâ
El Ariş
El Katia
Süveyş Kanalı
İSMAİLİYE
CEBEL MAKRA
Cebel Hamid
En Nahd
Port Said
Dimyat
Rosetta
Ebuk
İSKENDERİYE
Şirbin
Menzile
El Kantara
KANAL
Zagazig
Amiriye
Elamide
Ebucerah
Bir Fuka
Ebu Şanet
Marsa Matruh
Birilmekke
Birilşems
Ummülİş
Tobruk
Elmilh
Bardia
Sollum
Bugbug
Kapüzzo